

MAS **Bohdanečsko**

Závěrečná evaluační zpráva

Ex-post evaluace
realizace Strategie komunitně vedeného místního
rozvoje MAS Bohdanečsko 2014–2020

Evaluační zpráva byla schválena Kontrolní komisí dne 10. 9. 2025.

Evaluační zpráva byla schválena ŘO IROP dne 25. 3. 2026.

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

OBSAH

Obsah	2
Základní údaje o dokumentu	4
Seznam zkratk	5
1. Cíle ex-post evaluace realizace SCLLD na úrovni MAS	6
2. Vyhodnocení doporučení (opatření)	6
2.1 Oblast A – Interní procesy a postupy implementace SCLLD na úrovni nositele SCLLD	6
Tabulka č. 1 – Přehled osob zapojených do evaluace v Oblasti A – Interní procesy a postupy implementace SCLLD na úrovni MAS	7
2.1.1 Hodnocené procesy	7
2.1.2 Sebehodnocení jednotlivých procesů a činností – revize závěrů z mid-term evaluace a vyhodnocení implementace opatření a doporučení	8
Tabulka č. 2 – Sebeevaluační tabulka – 1. proces: Příprava výzev – Programový rámce IROP a PRV	8
Tabulka č. 3 – Sebeevaluační tabulka – 2. proces: Vyhlášení výzev a příjem žádostí	11
Tabulka č. 4 – Sebeevaluační tabulka – 3. proces: Hodnocení žádosti o dotaci a výběr projektů – Programový rámce IROP a PRV	14
Tabulka č. 5 – Sebeevaluační tabulka – 4. proces: Animační činnost (animace a komunikace)	17
2.1.3 Shrnutí vyhodnocení klíčových procesů realizace SCLLD MAS Bohdanečsko 2014–2020 ..	19
2.2 Oblast B – Relevance SCLLD	20
Tabulka č. 6 - Intervenční logika Opatření/Fichí programových rámců schválené SCLLD MAS Bohdanečsko	22
Tabulka č. 7 - Intervenční logika Opatření/Fichí programových rámců schválené SCLLD MAS Bohdanečsko (prostřednictvím žádosti o změnu po 1. 1. 2019)	26
Tabulka č. 8 – Přehled kontextových ukazatelů o území MAS Bohdanečsko (hodnota vždy k 31. 12. daného roku)	27
Tabulka č. 9 – Přehled výzev MAS pro hodnocení v Oblasti B a C – IROP	28
Tabulka č. 10 – Přehled výzev MAS pro hodnocení v Oblasti B a C – PRV	30
2.2.1 EO: B.1 Do jaké míry jsou východiska pro realizaci SCLLD, tj. závěry SWOT analýzy a Analýzy problémů a potřeb (APP) a identifikovaná rizika stále platná?	31
2.2.2 EO: B.2 Do jaké míry odpovídají cíle a opatření SCLLD aktuálním problémům a potřebám území MAS?	32
2.2.3 EO: B.3 Do jaké míry byly alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?	34
2.2.4 EO: B.4 Do jaké míry obsahovaly Programové rámce právě taková Opatření/Fiche, o které byl ze strany potenciálních žadatelů zájem?	38
2.3 Oblast C – Výstupy a výsledky implementace SCLLD	42

2.3.1	EO: C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2024 nachází (do jaké míry byl průběh realizace v souladu s plánovaným harmonogramem výzev)?	43
2.3.2	EO: C.2 Do jaké míry přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů (věcný a finanční pokrok realizace SCLLD)?	46
	Tabulka č. 11 – Přehled projektů pro ex-post evaluaci	46
	Tabulka č. 12 – Upravená tabulka g) pro účely ex-post evaluace	47
	Tabulka č. 13 – Návrh úpravy tabulky e) pro účely ex-post evaluace	49
2.3.3	EO: C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?	52
2.3.4	EO: C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně a do jaké míry přinesly i neplánované (pozitivní i negativní) účinky?	56
	Specifický cíl 2A – Posílit konkurenceschopnost	59
	Specifický cíl 3A – Pečovat o životní prostředí a krajinu	59
2.3.5	EO: C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů Opatření/Fichí Programových rámců?	60
2.3.6	EO: C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?	63
2.3.7	EO: C.7 Do jaké míry dochází k naplnění cílů strategie jako celku?	67
2.3.8	EO: C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?	70
3.	Manažerské shrnutí výstupů a výsledků celkové implementace SCLLD 2014–2020 (2024).....	74
3.1	Evaluační postup	79
3.2	Harmonogram zpracování ex-post evaluace	79
	Tabulka 14 – Skutečný harmonogram klíčových činností ex-post evaluace SCLLD MAS Bohdanečsko	79

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O DOKUMENTU

Zadavatel	MAS Bohdanečsko, z. s. Masarykovo nám. 1 533 41 Lázně Bohdaneč
Zpracovatelský tým	Ing. Daniela Dvořáková Bc. Michaela Rychtářová Kotyková Ing. Zdeňka Plecháčková Ing. Bc. Pavla Friedrichová Sirůčková
Facilitace fokusní skupiny	Ing. Daniela Dvořáková
Členové fokusní skupiny	Ing. Josef Štěpanovský (Město Lázně Bohdaneč, MAS Bohdanečsko, z. s. – Předseda MAS) Ing. Václav Fišer (Obec Rohovládova Bělá, MAS Bohdanečsko, z. s. – člen Představenstva MAS) Petr Lejhanec (Obec Živanice) Petr Kopáč (Obec Strašov, MAS Bohdanečsko, z. s. – předseda VK) Ing. Ladislav Štěpánek (Agrodružstvo KLAS) Ing. Jan Sochor (Jan Sochor – Statek Dolany, fyzická osoba podnikající) Pavel Kořínek (Jiří Václavík – Jedlé houby, fyzická osoba podnikající) Vít Hejna (ZOD Živanice) Mgr. Iva Junková (Iva Junková – fyzická osoba podnikající) Mgr. Eva Pipková (ZŠ a MŠ Rybitví)
Případové studie	PR IROP <ul style="list-style-type: none">▪ Opatření 1 – Ve škole i za školou Interaktivní jazyková učebna (Střední průmyslová škola stavební Pardubice)▪ Opatření 2 – BEZ omezení: Bezpečně – Ekologicky – Zdravě Vybudování přestupního terminálu autobusové dopravy v obci Rohovládova Bělá (Obec Rohovládova Bělá) PR PRV <ul style="list-style-type: none">▪ Fiche 3 – Poklady naší ornice Investice do bylinek (Mgr. Iva Junková)▪ Fiche 4 – U nás na venkově Nákup užitkového vozu Truhlářství Mrštík s.r.o. (Truhlářství Mrštík s.r.o.)▪ Fiche 7 – Živé obce Vybavení pro kulturní život v obci Strašov (Obec Strašov)

SEZNAM ZKRATEK

APP	Analýza problémů a potřeb
CZV	Celkové způsobilé výdaje
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EO	Evaluační otázka
EU	Evropská unie
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
FG	Focus Group
FNaP	Formální náležitosti a přijatelnost
IROP	Integrovaný regionální operační program
ISg	Integrovaná strategie
MAP	Místní akční plán
MAS	Místní akční skupina
MMR–ORP	Ministerstvo pro místní rozvoj, odbor regionální politiky
MPIN	Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014–2020
NS MAS	Národní síť Místních akčních skupin ČR
OPZ	Operační program Zaměstnanost
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
PR	Programový rámec
PRV	Program rozvoje venkova
ŘO	Řídící orgán
SCLLD	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje
VH	Věcné hodnocení
ZoZ	Závěrečné ověření způsobilosti
ŽoD	Žádost o dotace
ŽoP	Žádost o platbu

1. CÍLE EX-POST EVALUACE REALIZACE SCLLD NA ÚROVNI MAS

Cílem ex-post evaluace realizace SCLLD MAS Bohdanečsko je provedení hodnocení realizace integrované strategie komunitně vedeného místního rozvoje na úrovni nositele, tj. MAS Bohdanečsko, v programovém období 2014–2020. Hodnotitel (evaluátor) provádí evaluaci na základě Zadání vydaného MMR-ORP.

MAS Bohdanečsko provádí ex-post hodnocení s využitím předepsaných metod a postupů a při dodržení minimálního stanoveného rozsahu šetření:

1. **V Oblasti A** provádí vyhodnocení implementace opatření a doporučení, která si stanovila v rámci mid-term evaluace (tj. v Evaluační zprávě);
2. **V Oblasti B:**
 - a) Provádí vyhodnocení implementace opatření a doporučení, která si stanovila v rámci mid-term evaluace.
 - b) Provádí závěrečné vyhodnocení, tj. zodpovídá vybrané evaluační otázky a jejich evaluační podotázky;
3. **V Oblasti C:**
 - a) Provádí vyhodnocení implementace opatření a doporučení, která si stanovila v rámci mid-term evaluace.
 - b) Provádí závěrečné vyhodnocení, tj. zodpovídá evaluační otázky a jejich evaluační podotázky.

Cíli ex-post evaluace realizace SCLLD na úrovni MAS je:

1. poskytnout jasné argumenty pro další pokračování integrovaného nástroje, respektive komunitně vedeného místního rozvoje, respektive metody LEADER v programovém období 2028+ na úrovni MAS,
2. zhodnotit relevanci nastavení (zacílení) Programových rámců SCLLD v období 2014–2020,
3. zhodnotit účinnost opatření navržených v Evaluační zprávě v oblasti nastavení činností a procesů realizovaných MAS Bohdanečsko v souvislosti s implementací SCLLD v programovém období 2014–2020,
4. zhodnotit celkový pokrok v plnění cílů SCLLD v programovém období 2014–2020,
5. identifikovat a popsat výsledky intervencí realizovaných v rámci SCLLD v programovém období 2014–2020 v území MAS Bohdanečsko,
6. zhodnotit a prokázat příspěvek SCLLD v programovém období 2014–2020 ke vzniku přidané hodnoty v území MAS Bohdanečsko.

2. VYHODNOCENÍ DOPORUČENÍ (OPATŘENÍ)

2.1 Oblast A – Interní procesy a postupy implementace SCLLD na úrovni nositele SCLLD

MAS Bohdanečsko provedla evaluaci interních procesů a postupů implementace SCLLD na úrovni MAS vyplněním sebeevaluačních tabulek v rámci mid-term evaluace SCLLD k 31. 12. 2018.

V rámci ex-post evaluace SCLLD MAS popisuje způsob implementace a vyhodnocuje účinky implementace opatření a doporučení, která stanovila v Evaluační zprávě (mid-term evaluaci). MAS provádí hodnocení formou rozšířených sebeevaluačních tabulek dle vzoru následovně:

1. do sebeevaluačních tabulek MAS přebírá závěry z Evaluační zprávy (mid-term evaluace) a v rámci ex-post evaluace vypracovává údaje ve sloupci Způsob a vyhodnocení implementace opatření;
2. pod tabulkami s hodnocením jednotlivých procesů zpracovává Vyhodnocení klíčových závěrů/zjištění a implementace doporučení k jednotlivým procesům, která byla taktéž převzata z Evaluační zprávy (mid-term evaluace).

MAS ex-post hodnocení v Oblasti A vypracovává na základě svých znalostí a zkušeností z realizace SCLLD 2014–2020. Na ex-post hodnocení Oblasti A, respektive vyhodnocení opatření/doporučení z Evaluační zprávy (mid-term evaluace), se v MAS Bohdanečsko podíleli pracovníci MAS/členové orgánů MAS/ostatní, uvedení v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1 – Přehled osob zapojených do evaluace v Oblasti A – Interní procesy a postupy implementace SCLLD na úrovni MAS

Jméno	pracovník MAS / člen orgánu MAS / ostatní
Ing. Bc. Pavla Friedrichová Sirůčková	Vedoucí pracovník SCLLD
Ing. Daniela Dvořáková	Externí konzultant MAS/evaluátor
Bc. Michaela Rychtářová Kotyková	Projektový manažer SCLLD
Ing. Zdeňka Plecháčková	Projektový manažer SCLLD
Ing. Josef Štěpanovský	Předseda MAS
Petr Kopáč	Předseda Kontrolní komise

MAS Bohdanečsko nerealizovala dodatečné hodnocení vybraných procesů v Oblasti A.

Účelem ex-post hodnocení v Oblasti A je pomocí zralé úvahy identifikovat způsoby implementace opatření/doporučení navržených v rámci mid-term evaluace a vyhodnotit jejich dopad na implementaci SCLLD v programovém období 2014–2020.

Při hodnocení v Oblasti A využívá MAS Bohdanečsko zejména následující zdroje dat a informací/metody:

- Evaluační zpráva (mid-term evaluace) – Oblast A,
- analýzy obsahu příslušných interních dokumentů a záznamů MAS (např. Implementační část SCLLD, interní postupy MAS ve vztahu k implementaci jednotlivých Programových rámců, seznamy žadatelů, záznamy z hodnocení a výběru projektů, analýza rizik – zejména rizika finanční a organizační atp.),
- závěry kontrol ze strany příslušných řídicích orgánů (např. protokol o kontrole)
- analýzy dat a informací z MS2014+ (ve vztahu k výzvám MAS, hodnocení MAS atd.),
- brainstorming/skupinová diskuse pracovníků/členů orgánů MAS.

2.1.1 Hodnocené procesy

MAS Bohdanečsko provedla vyhodnocení procesů, respektive vyhodnocení opatření/doporučení u následujících procesů probíhajících na MAS:

1. Proces: Příprava výzev
2. Proces: Vyhlášení výzev a příjem žádostí
3. Proces: Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů
4. Proces: Animační činnost (animace a komunikace)

MAS Bohdanečsko převzala do Závěrečné evaluační zprávy zjištění z Evaluační zprávy (mid-term evaluace) a zpracovala vyhodnocení implementace jednotlivých doporučení/opatření ve sloupci Způsob a vyhodnocení implementace opatření a v části Vyhodnocení klíčových závěrů/zjištění a implementace doporučení.

2.1.2 Sebehodnocení jednotlivých procesů a činností – revize závěrů z mid-term evaluace a vyhodnocení implementace opatření a doporučení

Tabulka č. 2 – Sebeevaluační tabulka – 1. proces: Příprava výzev – Programový rámec IROP a PRV

1. proces: Příprava výzev				
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP a PRV (zodpovědný pracovník za realizaci: vedoucí pracovník SCLLD)				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uведенým negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
Shromáždění podkladů (vzorů, šablon, sledování aktualizací)	<ul style="list-style-type: none"> + Existence podrobných příruček ŘO IROP a PRV (návodů pro přípravu výzev) + Možnost konzultace s ŘO (IROP i PRV) 	<ul style="list-style-type: none"> - Častá aktualizace Pravidel PRV bez změnového režimu – nedostatečná kapacita kanceláře MAS pro zachování odborných kompetencí 	<ul style="list-style-type: none"> → Komunikace s ŘO/NS MAS ohledně zasílání textů ve změnovém režimu → Navýšení kapacity kanceláře MAS – vyjednávání s ŘO IROP při stanovování alokací na režie MAS, hledání jiných zdrojů financování 	<ul style="list-style-type: none"> → Praxí a zkušeností (po vyhlášení několika výzev) se pracovníci MAS naučili rychleji orientovat ve změnách pravidel → Některé dokumenty byly ze strany ŘO dodávány v režimu změn (rychlejší orientace)
Příprava textu výzvy (vč. návrhu alokace výzvy)	<ul style="list-style-type: none"> + Možnost konzultace textu výzvy s ŘO (IROP i PRV) + Lze využít zkušenosti MAS a vzory z přípravy výzev z předchozího roku (IROP i PRV) + Alokace je navrhována na základě čerpání v daném PR a v souladu s finančním plánem SCLLD 	<ul style="list-style-type: none"> - Nízká kompatibilita mezi verzí výzvy v excelu a systémem MS2014+ (PR IROP) 	<ul style="list-style-type: none"> → Komunikace s NS MAS o návrhu změn technického prostředí použitelné pro vyhlášení výzev (PR IROP) 	<ul style="list-style-type: none"> → Rychlejší orientace pracovníků MAS s přibývajícím vyhlášenými výzvami
Příprava součástí výzvy (např. kontrolní listy, preferenční kritéria)	<ul style="list-style-type: none"> + Lze využít zkušenosti MAS a vzory z přípravy výzev z předchozího roku + Při přípravě kontrolních listů u IROP lze konzultovat s ŘO + Pro kontrolu FNaP (administrativní kontrolu) existují vzory ŘO (IROP a PRV) + Při přípravě preferenčních kritérií MAS využívá zkušeností z hodnocení výběrového orgánu (doporučení na úpravu kritérií vycházející ze zápisů VK) 	<ul style="list-style-type: none"> - PRV/IROP – obtížně hodnotitelná kritéria věcného hodnocení v 1. výzvách 	<ul style="list-style-type: none"> → Nastavení preferenčních kritérií dle zkušeností výběrového orgánu 	<ul style="list-style-type: none"> → Při nastavování kritérií věcného hodnocení zohledněny návrhy výběrového orgánu z předchozí výzvy

Schválení výzvy odpovědným orgánem MAS	<ul style="list-style-type: none"> + Výzvu schvaluje rozhodovací orgán (Představenstvo) – funguje bez problémů dle IP pro PR IROP a PRV + Rychlá reakce rozhodovacího orgánu 	Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti	Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti	Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti
Příprava interních předpisů (postupů) pro implementaci PR, vč. jejich schvalování odpovědnými orgány MAS	<ul style="list-style-type: none"> + Přípravu IP zajišťuje vedoucí pracovník SCLLD + IP schvaluje nejvyšší orgán – schvalování často probíhá per rollam (operativní) 	<ul style="list-style-type: none"> - IP pro PRV nejsou konzultovány se SZIF - Časté změny Pravidel v PRV 	<ul style="list-style-type: none"> → Komunikace s ŘO/NS MAS ohledně nezbytnosti změn (změna pravidel PRV i 3x ročně) + předávání nových pravidel ve změnovém režimu 	<ul style="list-style-type: none"> → Některé dokumenty byly ze strany ŘO dodávány v režimu změn (rychlejší orientace)
Uveřejňování informací (např. avíza výzev, pozvánky, výzvy ad.) a komunikace s potenciálními žadateli	<ul style="list-style-type: none"> + MAS uveřejňuje avízo výzvy s předstihem (obvykle min. 1 měsíc před vyhlášením výzvy) a komunikuje o plánované výzvy i v území + Pozvánky na semináře pro žadatele jsou zasílány žadatelům, kteří projeví zájem o podání projektu do výzvy a dle zaměření výzvy subjektům, kteří patří do skupiny potenciálních žadatelů (obce, školy, zemědělci atp.) 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatečná kapacita kanceláře pro odpovídající „animaci“ území – individuální vytipování projektů atp. 	<ul style="list-style-type: none"> → Navýšení kapacity kanceláře MAS – vyjednávání s ŘO IROP při stanovování alokací na režie MAS, hledání jiných zdrojů financování → Zvýšení efektivity práce kanceláře MAS? 	<ul style="list-style-type: none"> → Kapacitu kanceláře se podařilo navýšit (z uspořené finanční prostředků) až v samém závěru programového období o 0,5 úvazku (navýšený úvazek vyvážil zaučování nového pracovníka bez zkušeností předchozí činnosti v MAS)
Komunikace s nadřazenými orgány při přípravě výzev	<ul style="list-style-type: none"> + Probíhá bez komplikací + ŘO IROP reaguje velmi rychle, vstřícně a věcně 	Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti	Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti	Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti

Vyhodnocení klíčových závěrů/zjištění a implementace doporučení k 1. procesu: Příprava výzev

Klíčové závěry/zjištění a doporučení z mid-term evaluační zprávy	Vyhodnocení implementace a dopadů na realizaci SCLLD v období 2019–2024
<p>1. Dobře nastavené interní postupy a systematická práce s doporučeními řídicích orgánů</p> <p>MAS měla podrobně zpracované interní předpisy (IP) pro přípravu výzev a aktivně využívala konzultace s ŘO IROP a PRV při nastavování preferenčních kritérií a kontrolních listů. Pozitivně využila zkušenosti z předchozích výzev.</p>	<p>1. Zefektivnění interních procesů a komunikace s řídicími orgány</p> <p>MAS udržela aktivní a bezproblémovou komunikaci s ŘO IROP i PRV, která se v druhé polovině programového období dále zefektivnila a byla pro pracovníky MAS příjemnější. Aktualizace interních postupů probíhala průběžně v návaznosti na změny pravidel, což přispělo ke zvýšení kvality přípravy výzev a souladu s aktuální metodikou.</p>
<p>2. Potřeba efektivnější práce se změnami pravidel</p> <p>Časté aktualizace pravidel PRV bez změnového režimu komplikovaly práci. MAS identifikovala nutnost zlepšit komunikaci s ŘO ohledně změnového režimu dokumentů.</p>	<p>2. Efektivnější zvládnání změn pravidel a metodik</p> <p>Postupem času došlo ke stabilizaci a zefektivnění komunikace s ŘO. Změnový režim pravidel a metodik ulehčil práci kanceláři MAS a zlepšil její připravenost na nové požadavky.</p>
<p>3. Kapacitní omezení kanceláře MAS jako hlavní limit úspěšnosti</p> <p>Nedostatečná personální kapacita kanceláře (1,5 úvazku) omezovala možnosti kvalitní přípravy výzev, animace v území i schopnosti kanceláře operativně reagovat na změny metodik a pravidel.</p>	<p>3. Pozdní, ale přesto realizované posílení kapacity kanceláře</p> <p>MAS aktivně upozorňovala na problém nedostatečných režijních prostředků. Navýšení kapacity z 1,5 na 2,0 úvazku (z úspor na režijních prostředcích) od září 2022 přineslo určité ulehčení, nicméně efekt byl kvůli nezkušenosti nového zaměstnance zpočátku omezený. Většinu realizace SCLLD však MAS fungovala v omezeném personálním obsazení, což mělo za následek sníženou animaci a vysoké pracovní zatížení.</p>

Tabulka č. 3 – Sebeevaluační tabulka – 2. proces: Vyhlášení výzev a příjem žádostí

2. proces: Vyhlášení výzev a příjem žádostí				
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP a PRV (zodpovědný pracovník za realizaci: vedoucí pracovník SCLLD)				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
Shromáždění metodických podkladů pro práci s MS2014+/PF	+ Existuje příručka pro práci s MS2014+ (IROP) + Existence příruček pro jednotlivé úkony v PF a jednoduché úkony v PF + Aktuální verze podkladů zasílané od ŘO/NS MAS	- Častá aktualizace příruček IROP – nejistota, nepřehlednost, časté aktualizace IP MAS	→ Před přípravou/vyhlášením výzvy zodpovědný pracovník kanceláře MAS zkontroluje aktuálnost příslušných příruček → Komunikace s ŘO/NS MAS ohledně zasílání textů ve změnovém režimu	→ Pracovník MAS kontroloval aktuálnost příslušných příruček → ŘO zveřejňovaly texty ve změnovém režimu, v případě větších změn byly pořádány webináře
Školení	+ Možnost účasti MAS na školení pro MAS o vyhlásování a administraci výzev v IROP	- Účast na školení o vyhlásování výzev IROP až po realizaci první vlny – nejistota při vyhlásování prvních výzev	→ MAS ze své pozice nemůže ovlivnit kroky ŘO	→ MAS se aktivně účastnila všech školení určených pro pracovníky MAS pořádaných ŘO, k úspoře času a vyšší efektivitě došlo v covidovém období, kdy se semináře přesunuly do online prostoru a byly nahrávány
Zadání výzvy do MS/PF	+ Existuje příručka pro práci s MS2014+ (IROP) a PF (PRV) – tj. s příručkou bez problémů	- Časová náročnost zadávání výzvy v MS2014+ – úkony dělá MAS 1x ročně, tj. všechny kroky nutné znovu nastudovat v příručce (aktuální) - Časté výpadky a pomalé načítání, časová náročnost u MS2014+	→ Častější praxe by zrychlila proces zadávání výzvy, naráží ovšem na alokaci (finanční plán) - tj. nelze vypisovat výzvy častěji → Rychlost a výpadky, časová náročnost u MS2014+ – MAS neovlivní	→ Výzvy v PR IROP i PRV MAS v průběhu PO 2014+ vyhlášovala přibližně 1x ročně (po cca 3 vlnách výzev byl proces pro pracovníky MAS vzhledem k nabyté zkušenosti efektivnější, rychlejší)
Provádění změn ve výzvách	+ Změny ve výzvě byly provedeny 2x v PR IROP – bezproblémové úkony na straně MAS i ŘO IROP (MAS dle svých IP, ŘO IROP také ve lhůtách)	- Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti	- Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti	- Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti

Příprava a realizace semináře pro žadatele	+ V souladu s IP PRV a IROP – bez obtíží: rozeslání pozvánek žadatelům, kteří konzultují projekty, příp. do obcí nebo potenciálním žadatelům	- Nedostatečná kapacita kanceláře pro odpovídající „animaci“ území – individuální vytipování projektů atp.	→ Navýšení kapacity kanceláře MAS – vyjednávání s ŘO IROP při stanovování alokací na režie MAS, hledání jiných zdrojů financování	→ Animace území probíhala s přibývajícím zkušeností kanceláře MAS a navázání užší spolupráce se subjekty v území snadněji a požadavky z území přirozeně vyplývaly z komunikace s těmito subjekty
Konzultační činnost pro žadatele (průběh, množství dotazů, složitost dotazů, dostupnost informací)	+ Operativnost – přizpůsobení se potřebám žadatele a kapacitním a časovým potřebám kanceláře MAS: konzultace projektů probíhají dle potřeb žadatelů obvykle osobně v kanceláři MAS, příp. u žadatele, velmi často také telefonicky nebo emailem	- Některé dotazy nelze odpovědět v dostatečné odborné kompetenci kanceláře MAS z důvodu malé kapacity	→ Navýšení kapacity kanceláře MAS – vyjednávání s ŘO IROP při stanovování alokací na režie MAS, hledání jiných zdrojů financování	→ Konzultace probíhaly často telefonicky nebo pomocí emailu, příp. operativně v kanceláři MAS nebo přímo u žadatele
Příjem žádostí o dotaci (PRV – listinné přílohy)	+ MAS přijala pouze u 1 žádosti přílohy v listinné podobě – bez problémů v souladu s IP PRV	- Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti	- Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti	- Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti
Informování o výzvách (kdo, kdy, kým, mají žadatelé potřebné informace?)	+ MAS informuje o výzvě na svých webových stránkách a emailem všem žadatelům	- Neexistuje dostatečná schopnost oslovit všechny potenciální žadatele v celém území MAS - Informace o výzvě je vázáno na navštívení webové stránky MAS, příp. předání informací o výzvě přes starosty obcí	→ Hledat způsoby jednotného komunikačního kanálu pro území celé MAS.	→ MAS kromě tradičních kanálů informování o výzvách (zejm. webové stránky MAS) informovala pomocí FB profilu MAS, dále prostřednictvím starostů a dalších subjektů, zejm. členů MAS (email). Jako efektivní kanál pro širší veřejnost se jeví FB profil (velké dosahy).

Vyhodnocení klíčových závěrů/zjištění a implementace doporučení k 2. procesu: Vyhlášení výzev a příprava žádost

Klíčové závěry/zjištění a doporučení z mid-term evaluační zprávy	Vyhodnocení implementace a dopadů na realizaci SCLLD v období 2019–2024
<p>1. Nutnost zvládat časté aktualizace příruček a metodik</p> <p>Častá aktualizace příruček IROP a IP MAS komplikovala orientaci pracovníků při vyhlášení výzev. Bylo doporučeno důsledně kontrolovat aktuálnost dokumentace a komunikovat změny s ŘO/NS MAS.</p>	<p>1. Stabilizace práce s aktualizacemi a metodickými změnami</p> <p>Pracovníci MAS před každým vyhlášením výzvy důsledně ověřovali aktuálnost příruček a využívali webináře pořádané ŘO. Přechod na online školení v období COVID-19 zefektivnil přístup k aktuálním informacím.</p>
<p>2. Nízká frekvence vyhlášení výzev vedla k vyšší administrativní náročnosti</p> <p>Výzvy byly vyhlášeny přibližně jednou ročně, což znamenalo nutnost opakovaného studia postupů a pomalejší zadávání v MS2014+.</p>	<p>2. Zefektivnění procesu díky zkušenostem a stabilnímu systému</p> <p>MAS získala zkušenosti a po několika vlnách výzev se administrace výrazně zrychlila a zefektivnila. Výpadky MS2014+ však zůstávaly problémem, který MAS nemohla ovlivnit.</p>
<p>3. Omezená kapacita kanceláře omezovala animaci území a konzultační činnost</p> <p>Nedostatečné personální kapacity MAS neumožňovaly dostatečnou animaci a individuální vytipování projektů v území.</p>	<p>3. Postupné zlepšení animace a konzultačních aktivit</p> <p>Navázáním užší spolupráce se subjekty v území a díky vyšší zkušenosti pracovníků MAS začaly potřeby vycházet přirozeněji z komunikace. Personální posílení od roku 2022 umožnilo částečné zlepšení animace a konzultací, přesto byla kancelář dlouhodobě poddimenzována.</p>
<p>4. Omezené pokrytí informování o výzvách napříč územím</p> <p>Informování bylo primárně přes web MAS a rozesílání emailů, chyběla jednotná a dostatečně široká komunikační strategie pro celé území.</p>	<p>4. Rozšíření komunikačních kanálů a zvýšení dosahu</p> <p>MAS nově využívala také Facebookový profil, emailovou komunikaci přes starosty obcí a členy MAS. FB profil se ukázal jako efektivní nástroj pro informování širší veřejnosti.</p>

Tabulka č. 4 – Sebeevaluační tabulka – 3. proces: Hodnocení žádosti o dotaci a výběr projektů – Programový rámec IROP a PRV

3. proces: Hodnocení žádosti o dotaci a výběr projektů				
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP a PRV (zodpovědný pracovník za realizaci: vedoucí pracovník SCLLD)				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
Školení hodnotitelů (věcné hodnocení)	+ Individuální školení hodnotitelů – přizpůsobení se časovým možnostem jednotlivých hodnotitelů (PRV/IROP)	- Časová náročnost individuálního proškolení pro kancelář MAS, na druhé straně se nám u žádné výzvy nepodařilo sladit časové požadavky hodnotitelů na dva termíny (tj. proškolení a hodnocení projektů) (PRV/IROP)	→ stále se jeví jako nejvhodnější individuální proškolení (PRV/IROP)	→ Probíhalo i nadále individuální proškolení hodnotitelů → Časem se zúročila zkušenost hodnotitelů z předchozích výzev (menší časová náročnost proškolení)
Kontrola FNaP (vč. opakované kontroly, je-li to dle pravidel příslušného programu možné)	+ Kontrola probíhá podle předem připravených a schválených formulářích v režimu hodnotitel/schvalovatel (PRV/IROP)	- Nezastupitelnost pracovníků kanceláře MAS z důvodu malé kapacity kanceláře (v případě nemoci, OČR nebo při čerpání dovolené) proces hodnocení „stojí“ (PRV/IROP)	→ Navýšení kapacity kanceláře MAS – vyjednávání s ŘO IROP při stanovování alokací na režie MAS, hledání jiných zdrojů financování (PRV/IROP)	→ Po několika vyhlášených výzvách vyšší efektivita zaměstnanců
Spolupráce s (externími) hodnotiteli (výběr, zadávání, komunikace, kvalita výstupů – částkových kontrolních listů atp.)	+ Nebyla identifikována pozitivní praxe v této oblasti: nevyužíváme externí hodnotitele (PRV/IROP)	Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti	Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti	Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti
Příprava a předávání podkladů členům hodnotícího orgánu, předání podkladů (záznamy)	+ Předávání podkladů probíhá při proškolení členů, hodnotitelé dostávají podklady elektronicky na flash disků (PRV/IROP)	Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti	Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti	Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti

Informování o datech jednání orgánů MAS (vč. komunikace s ŘO, příprava pozvánek, distribuce, dodržování lhůt stanovených ŘO a v interních postupech k jednotlivým programovým rámcům)	+	Bez obtíží, probíhá v souladu s interními předpisy MAS v obou PR		Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti	Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti	Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti
Věcné hodnocení výběrovým orgánem MAS (vč. např. zpracování závěrečného kontrolního listu a zápisu)	+	Zápis a závěrečný kontrolní list zpracovává zaměstnanec MAS při průběhu zasedání výběrového orgánu na základě probíhajícího zasedání a informací od členů výběrového orgánů (oba PR) – bez obtíží		Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti	Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti	Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti
Vyřizování přezkumného řízení	+	MAS prozatím nevyřizovala žádný přezkum		Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti	Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti	Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti
Uveřejňování záznamů (přehled podpořených projektů, zápisy atp.)	+	MAS uveřejňuje na webu, příp. v MS2014+/PF v souladu s termíny uvedenými v IP – bez obtíží	-	S ohledem na GDPR nejasnost v rozsahu zveřejněných údajích o žadatelích	→ Podnět na NS MAS o vypracování jednotného manuálu o zveřejňování údajů o žadatelích	→ Zaměstnanci kanceláře MAS si doplnili vzdělání v oblasti GDPR, byla vypracována směrnice o osobních údajích.
Informování žadatelů o výsledcích hodnocení FNaP a VH (prostřednictvím MS2014+/e-mailem)	+	MAS informuje žadatele v souladu s termíny uvedenými v IP – u PR IROP depeší, u PR PRV emailem) – bez obtíží	-	Nejistota o přijetí/přečtení depeše o výsledku hodnocení žadatelem	→ MAS upozorní/navede žadatele k aktivaci notifikace v MS2014+/PF	→ Zaměstnanci MAS důsledně upozorňovali žadatele k aktivaci notifikace v MS2014+/PF a v příp. potřeby i osobně naváděli žadatele (semináře k výzvám, email, telefonicky)
Postoupení vybraných žádosti řídicím orgánům (MS/Portál farmáře)	+	MAS postupuje žádosti ŘO v souladu s termíny uvedenými v IP – nyní bez obtíží	-	U prvních výzev IROP nebylo jednoznačně stanoveno, které dokumenty se nahrávají do MS2014+ a ve které fázi hodnocení (zpětné nahrávání)	→ Nyní vše ze strany ŘO i MAS nastaveno, postupy vyladěné na základě zkušeností s realizací prvních kol výzev	→ V průběhu realizace SCLLD a po vyhlášení několika výzev ze strany ŘO i MAS nastaveno, postupy vyladěné na základě zkušeností s realizací výzev

Vyhodnocení klíčových závěrů/zjištění a implementace doporučení k 3. procesu: Hodnocení žádosti o dotaci a výběr projektů – Programový rámce IROP a PRV

Klíčové závěry/zjištění a doporučení z mid-term evaluační zprávy	Vyhodnocení implementace a dopadů na realizaci SCLLD v období 2019–2024
<p>1. Vysoká časová náročnost individuálního školení hodnotitelů</p> <p>Individuální školení bylo organizačně náročné, avšak vhodné vzhledem k časovým možnostem hodnotitelů.</p>	<p>1. Využití zkušeností hodnotitelů vedlo ke zkrácení přípravné fáze</p> <p>Probíhalo nadále individuální proškolení, přičemž díky získaným zkušenostem hodnotitelů z předchozích výzev klesala jeho časová náročnost.</p>
<p>2. Nedostatečná kapacita kanceláře omezovala plynulost procesu hodnocení</p> <p>Malý počet pracovníků mohl vést při jejich nepřítomnosti (nemoc, OČR, dovolená) k zastavení procesu hodnocení.</p>	<p>2. Zvýšení efektivity zaměstnanců díky zkušenostem</p> <p>Postupné nabytí zkušeností zaměstnanců vedlo k vyšší efektivitě práce, nicméně problém nízké kapacity kanceláře přetrvával po většinu období.</p>
<p>3. Nejednotná praxe u zveřejňování údajů kvůli GDPR</p> <p>Nejasnosti ohledně rozsahu zveřejňovaných údajů o žadatelích vedly k doporučení jednotné metodiky.</p>	<p>3. Zavedení vnitřní směrnice k ochraně osobních údajů</p> <p>Zaměstnanci MAS absolvovali školení v oblasti GDPR a vypracovali interní směrnici pro ochranu osobních údajů, čímž došlo k harmonizaci postupů zveřejňování.</p>
<p>4. Nejistota o přijetí oznámení výsledků hodnocení žadateli</p> <p>U depeší zasílaných přes MS2014+ nebylo jisté, zda je žadatelé přečetli.</p>	<p>4. Aktivní práce se žadateli na zvýšení informovanosti</p> <p>MAS důsledně upozorňovala žadatele na nutnost aktivace notifikací v MS2014+/PF a operativně pomáhala při řešení problémů.</p>
<p>5. Nepřehledné nastavení postupů při postoupení žádostí ŘO v počátečních vlnách výzev</p> <p>Na začátku období nebylo jednoznačně stanoveno, které dokumenty a kdy se mají v systému MS2014+ nahrávat.</p>	<p>5. Vyladění postupů v návaznosti na praktické zkušenosti</p> <p>Po několika kolech výzev došlo ke stabilizaci postupů, které byly sladěny mezi MAS a ŘO na základě zkušeností z realizace výzev.</p>

Tabulka č. 5 – Sebeevaluační tabulka – 4. proces: Animační činnost (animace a komunikace)

4. Proces: Animační činnost (animace a komunikace)				
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP a PRV (zodpovědný pracovník za realizaci: vedoucí pracovník SCLLD)				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
Volba nástrojů komunikace (např. web MAS, web obcí, mikroregionu, tištěná média, letáky atp.)	+ Hlavními komunikačními nástroji je web MAS, emailové informace do obcí a žadatelům, letáky	- MAS využívá málo komunikačních kanálů - Některé obce a ostatní členové nemají na svých webových stránkách odkaz na web MAS	→ MAS by se měla zaměřit na vytipování a využití více komunikačních kanálů → Požádat při vhodné příležitosti členskou základnu o umístění odkazu na MAS na své weby → Zaměřit se na prezentaci aktivit MAS na sociálních sítích (FB)	→ MAS se zaměřila na důslednější propagaci svých aktivit, zejm. prostřednictvím FB profilu MAS, kde byly např. prezentovány i úspěšné projekty → Dále MAS vypracovala mapu úspěšných projektů, kterou prezentovala v území (VH, web, FB)
Příprava informačních článků/tiskových zpráv apod. (příp. schvalování)	+ MAS posílá informace do obcí + MAS využívá zpravodaj města LB k informování	- MAS využívá málo komunikačních kanálů	→ MAS by se měla zaměřit na vytipování a využití více komunikačních kanálů	→ FB profil MAS a další komunikační kanály, které využívala již dříve
Uveřejňování na webu MAS (v jiných médiích)	+ Informace na webu MAS ohledně výzev jsou aktuální	- MAS využívá málo komunikačních kanálů	→ MAS by se měla zaměřit na vytipování a využití více komunikačních kanálů	→ FB profil MAS
Získávání informací od potenciálních žadatelů – komunikace	+ Komunikace probíhá dle potřeb žadatele – osobně, telefonicky, emailem	Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti	Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti	Nebyla identifikována negativní praxe v této oblasti

NEPOVINNÉ HODNOCENÍ

Animace škol	<ul style="list-style-type: none">+ Animace škol probíhá na velmi profesionální úrovni – máme dobrou zpětnou vazbu a školy vyjadřují opakovaně spokojenost se servisem ohledně projektů šablony I a přípravou projektů šablony II+ Komunikace probíhá dle potřeb ředitele školy – osobně, telefonicky, emailem	<ul style="list-style-type: none">- Časová náročnost pro zaměstnance kanceláře MAS- Od termínu nutnosti používání nové podpisové komponenty (v 03/2019) v MS2014+ technické problémy s instalací a použitím digitálních podpisů na počítačích některých ředitelů ZŠ a MŠ	→ Zefektivnění činnosti – učíme ředitele, aby některé úkony v rámci administrace výzvy dělali ve své kompetenci, příp. s výpomocí po telefonu	→ Řada ředitelů škol se postupně naučila administrovat žádosti o platbu/zprávy o realizaci sami, příp. s drobnou dopomocí pracovníka MAS, hodnotíme pozitivně – zvýšení kompetencí ředitelů škol
---------------------	---	---	---	--

Vyhodnocení klíčových závěrů/zjištění a implementace doporučení k 4. procesu: Animační činnost (animace a komunikace)

Klíčové závěry/zjištění a doporučení z mid-term evaluační zprávy

Vyhodnocení implementace a dopadů na realizaci SCLLD v období 2019–2024

1. Omezené využívání komunikačních kanálů pro propagaci aktivit MAS

MAS primárně využívala webové stránky a emailovou komunikaci, přičemž širší využití médií a kanálů bylo nedostatečné.

1. Rozšíření komunikačních kanálů a zvýšení viditelnosti aktivit MAS

MAS důsledněji využívala FB profil pro propagaci aktivit, prezentaci úspěšných projektů a informování veřejnosti. Vytvořila také mapu úspěšných projektů a posílila spolupráci s členskou základnou při propagaci odkazů na své webové stránky.

2. Nedostatečná propagace informací v médiích a u členské základny

Ne všechny obce a členové MAS zveřejňovali odkazy na web MAS, komunikace nebyla dostatečně systematická.

2. Posílení komunikace s obcemi a členy MAS

MAS při vhodných příležitostech žádala členy o umístění odkazů na své weby a využívala i nové možnosti publikace přes městské zpravodaje a jiné lokální informační kanály.

3. Profesionální a efektivní animace škol

MAS poskytovala kvalitní servis školám v oblasti projektů šablony I a II, avšak byla vysoká časová náročnost na zaměstnance kanceláře MAS.

3. Zvýšení kompetencí ředitelů škol pro administraci projektů

MAS se zaměřila na proškolení ředitelů škol v jednodušších administrativních úkonech, čímž se postupně snížila jejich závislost na přímé pomoci pracovníků MAS a animace škol se stala efektivnější.

2.1.3 Shrnutí vyhodnocení klíčových procesů realizace SCLLD MAS Bohdanečsko 2014–2020

1. Příprava výzev (Programový rámec IROP a PRV)

MAS měla od počátku dobře nastavené interní procesy přípravy výzev a aktivně pracovala s doporučeními řídicích orgánů. V průběhu období se podařilo dále zefektivnit komunikaci s ŘO a NS MAS. Významnou výzvou byla nízká kapacita kanceláře, která se podařila navýšit až v závěrečné fázi realizace. Proces zvládnutí metodických změn se stabilizoval a kancelář MAS zvýšila svou připravenost na administraci výzev.

2. Vyhlášení výzev a příjem žádostí

MAS efektivně reagovala na časté změny metodických dokumentů díky systematické kontrole aktuálnosti příruček a aktivní účasti na školeních. Díky získaným zkušenostem se v průběhu období zvýšila efektivita vyhlášení výzev. Přetrvávaly však vnější problémy spojené s technickými limity systému MS2014+. V oblasti informování žadatelů došlo k rozšíření komunikačních kanálů, což přispělo k lepšímu zasažení cílových skupin.

3. Hodnocení žádostí a výběr projektů

Individuální školení hodnotitelů a důsledné předávání podkladů podpořily kvalitní a plynulý proces hodnocení. Nízká personální kapacita kanceláře však nadále představovala riziko při absencích pracovníků. V průběhu realizace byla odstraněna počáteční nejistota ohledně administrace žádostí díky sladění postupů mezi MAS a ŘO. V oblasti GDPR byla nastavena jednotná pravidla pro ochranu osobních údajů.

4. Animační činnost (animace a komunikace)

MAS v průběhu období rozšířila a zkvalitnila propagaci svých aktivit, zejména díky zapojení sociálních sítí a užší spolupráci s členskou základnou. Významné zlepšení nastalo také v oblasti animace škol, kde se MAS zaměřila na zvýšení kompetencí ředitelů škol v administraci projektů, což vedlo ke snížení závislosti na pracovnících MAS a efektivnějšímu průběhu spolupráce.

2.2 Oblast B – Relevance SCLLD

Cílem ex-post evaluace v rámci oblasti B. Relevance SCLLD je zhodnocení relevance SCLLD 2014–2020 ve vztahu k identifikovaným problémům a potřebám území MAS Bohdanečsko.

V rámci evaluace Oblasti B tedy MAS Bohdanečsko vyhodnotila, zda vymezené cíle a Programové rámce (resp. jejich složení) byly pro její území vhodné/relevantní vzhledem k potřebám a absorpční kapacitě území MAS, tj. obecně řečeno MAS v Oblasti B odpovídá na otázky typu:

1. *Byly cíle SCLLD relevantní k problémům a potřebám území a dosažitelné?*
2. *Bylo možné realizovat intervence tak, jak byly naplánovány při přípravě strategie?*
3. *Byly finanční prostředky alokovány na správné intervence (aktivity, projekty), po kterých byla v území MAS v programovém období 2014–2020 poptávka?*

Prostřednictvím ex-post hodnocení této oblasti MAS Bohdanečsko ověřuje, že alokovala prostředky do vhodných opatření (kde byli žadatelé, a která řeší problémy daného území, tj. přispívají k jeho rozvoji), a dále zda bylo potřeba v SCLLD 2014–2020 některá opatření v Programových rámcích přidat či ubrat (příp. zvýšit/snížit jejich alokaci), vč. identifikace možných argumentů, proč tomu tak je.

Při hodnocení v Oblasti B se MAS Bohdanečsko zaměřuje na Programové rámce, případně na cíle a opatření mimo Programové rámce, k jejichž dosažení byly v území provedeny jakékoliv aktivity (které jsou MAS v rámci zpracování ex-post evaluace známy).

Ex-post evaluace v Oblasti B:

1. **vyhodnocuje implementaci** doporučení/opatření navržených v rámci mid-term evaluace u všech evaluačních otázek B.1 – B.4 (příp. B.5, pokud MAS tuto otázku v mid-term evaluaci zodpověděla a navrhla opatření),
2. **zodpovídá tyto evaluační otázky a jejich vybrané podotázky:**
 - B.3 Do jaké míry byly alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?
 - B.4 Do jaké míry obsahovaly Programové rámce právě taková Opatření/Fiche, o které byl ze strany potenciálních žadatelů zájem?

Klíčovým nástrojem při hodnocení implementace opatření z mid-term evaluace a zodpovídání evaluačních otázek (B.3 a B.4) a jejich podotázek v Oblasti B jsou tyto metody:

- Obsahová analýza
- Focus Group (fokusní skupina)
- Syntéza poznatků

Postup vyhodnocení opatření navržených v mid-term evaluaci (uvedených v Evaluační zprávě) a zodpovězení evaluačních otázek v oblasti B – Relevance SCLLD:

1. Shromáždění dostupných dat, dokumentů (SWOT, APP, Analýza rizik, Programové rámce, výzvy MAS, přehledy žádostí a projektů, žádosti o změnu SCLLD, údaje o výzvách MAS a Žádostech o dotaci v CSSF14+ a v Portálu farmáře atd.) a záznamů →
2. jejich zpracování: obsahová analýza, aktualizace Přehledu kontextových ukazatelů o území, případně, aktualizace jednoduché intervenční logiky, zpracování přehledu výzev a žádostí o dotaci ve výzvách MAS (dle vzoru níže) příprava podkladů pro jednání Focus Group →
3. Zpracování popisu způsobu implementace doporučení k realizaci SCLLD 2014–2020 navržených v Evaluační zprávě (tj. mid-term evaluaci) →
4. projednání, skupinová diskuse zaměřená na získání informací k zodpovězení podotázek, respektive evaluačních otázek Oblasti B a k vyhodnocení opatření provedených na základě mid-term evaluace, sběr informací od stakeholderů na jednání Focus Group →

5. zpracování záznamů: podrobný zápis z jednání Focus Group, případně zvuková nahrávka z jednání Focus Group →
6. vyhodnocení provedených opatření a formulace odpovědí na podotázky →
7. syntéza/shrnutí odpovědí na podotázky: formulace odpovědí na evaluační otázky (B.3 a B.4) →
8. identifikace hlavních zjištění →
9. vypracování návrhů doporučení pro další implementaci SCLLD v dalších programových obdobích (2021+, příp. 2028+).

Tabulka č. 6 - Intervenční logika Opatření/Fichí programových rámců schválené SCLLD MAS Bohdanečsko

Programový rámec IROP: Opatření 1 – Ve škole i za školou									
SWOT				APP		Opatření / Aktivita Programového rámce	Specifický cíl	CZV Opatření PR při prvním schválení SCLLD	Konečné CZV Opatření PR k 31. 12. 2024
Slabá stránka	Silná stránka	Příležitost	Hrozba	Problém/potřeba					
Výrazné rozdíly ve využití kapacity jednotlivých škol v území MAS Bohdanečsko Odliv žáků ZŠ mimo území MAS Bohdanečsko Nedostatečné vybavení učeben Nedostatečné zázemí pro integraci žáků se SVP	Dostatečné kapacitní pokrytí ZŠ a SŠ (celek) Ochota spolupráce škol Navázaná spolupráce zřizovatelů ZŠ s cílem zamezení odlivu žáků mimo území MAS Bohdanečsko Ochota škol zapojit se do zpracování MAPů Volné prostory škol vhodné k dalším komunitním aktivitám Dosažitelnost středoškolského a vysokoškolského vzdělání (Pardubice, HK) Vysoká vzdělanost obyvatelstva Aktivní neziskový sektor	Zvyšující se dosažitelnost středoškolského a vysokoškolského vzdělání (Pardubice, HK) Podpora aplikace inkluzivních forem vzdělávání (nižší počet žáků v jedné třídě) Zvýšení dotačních příležitostí v oblasti školství a vzdělávání Snaha MŠMT o vznik místních partnerství v oblasti školství a vzdělávání Optimalizace dopravního spojení do ZŠ z obcí území MAS Bohdanečsko Uplatnění povinného kritéria přijetí do všech pardubických ZŠ trvalé a skutečné bydliště žáka v daném školském obvodu	Nízké zdroje financování v důsledku nižší obsazenosti ZŠ a SŠ území MAS Bohdanečsko Nízké čerpání evropských dotací menšími školami (z důvodu malé orientace v oblasti evropských fondů a administrativní náročnost realizace záměrů/projektů) Zánik neziskových organizací v důsledku nedostatečného financování NNO/nedostatečného zájmu veřejnosti Zavedení povinné předškolní docházky Podpora aplikace inkluzivních forem vzdělávání (nižší počet žáků v jedné třídě)	Zasíťování škol a dovybavení IT technikou Nedostatky ve vybavení odborných učeben základních a středních škol Modernizace vnitřní konektivity škol Obnova vybavení a zařízení ve škole Zastaralé vybavení tříd a odborných učeben Zpřístupnění škol žákům se SVP Potřeba investic v oblasti zájmového vzdělávání	PR IROP Opatření 1 – Ve škole i za školou		SC 1B – Zabezpečit kvalitní vzdělávání a podpořit volnočasové aktivity	5 280 310	4 214 541,30

Programový rámec IROP: Opatření 2 – BEZ omezení: Bezpečně – Ekologicky – Zdravě

SWOT		APP		Opatření / Aktivita Programového rámce	Specifický cíl	CZV Opatření PR při prvním schválení SCLLD	Konečné CZV Opatření PR k 31. 12. 2024	
Slabá stránka	Silná stránka	Příležitost	Hrozba					Problém/potřeba
Nevyhovující stav místních chodníků a komunikací	Existující turistická infrastruktura (cyklostezky, cyklotrasy, naučné stezky)	Dokončení dálnice D11 a rychlostní silnice R35		Opatření na zvýšení bezpečnosti v obci (tranzitní doprava)				
Silná tranzitní doprava v obcích – neexistence přeložky I/36		Zvýšení (finančních) zdrojů ze strany krajských samospráv a státu na budování a údržbu (obnovu) dopravní infrastruktury	Nedostatek finančních zdrojů na obnovu a údržbu veřejné dopravní infrastruktury	Rekonstrukce místních komunikací a chodníků				
Nevyhovující stav přestupních uzlů			Nedostatek finančních prostředků na vybudování obchvatů obcí	Výstavba/rekonstrukce cyklostezek/cyklotras	PR IROP Opatření 2 – BEZ omezení: Bezpečně – Ekologicky – Zdravě	SC 1C – Modernizovat a vystavět dopravní infrastrukturu	12 320 756	12 244 141 ,35
Nedostatečná síť stezek (cyklo, in-line, hipo)	Pokrytí MHD města Pardubice ve 4 obcích MAS Bohdanečsko	Zvýšení (finančních) zdrojů ze strany krajských samospráv na dopravní obslužnost území	Omezení počtu spojů veřejné hromadné dopravy ze strany krajských samospráv a státu	Rekonstrukce, osvětlení cyklostezky				
Nevyhovující technický stav stávajících cyklostezek	Dopravní dostupnost do krajských měst a spádových obcí	Nárůst evropských finančních prostředků pro oblast dopravy		Vybudování odpočívadel pro cyklisty/turisty				
Chybějící napojení lokálních cyklotras na cyklotrasy vyššího řádu		Existence potenciálu letecké dopravy (mezinárodní letiště v Pardubicích)		Vybudování/rekonstrukc e přestupních uzlů				
Nevyhovující dopravní spojení do škol z obcí území MAS Bohdanečsko				Výstavba/ rekonstrukce parkovišť				

Programový rámec PRV: Fiche 3 – Poklady naší ornice a Fiche 4 – U nás na venkově

SWOT				APP	Opatření / Aktivita Programového rámce	Specifický cíl	CZV Opatření PR při prvním schválení SCLLD	Konečné CZV Opatření PR k 31. 12. 2024
Slabá stránka	Silná stránka	Příležitost	Hrozba	Problém/potřeba				
Snižující se trend počtu zaměstnanců firem	Strateg. pozice území poblíž 2 krajských měst a vyšší dopravní infrastruktury		Odliv obyvatel obcí z důvodu nízké nabídky pracovních příležitostí a nedostatečných podmínek pro podnikání	Úpravy budov a pořízení zemědělské techniky	PR PRV	SC 2A – Posílit konkurenceschopnost	6 234 860	7 760 789,92
Převaha „přespolních“ zaměstnanců	Vysoká vzdělanost (a tím kvalifikace)	Existence brownfields vhodných pro podnikání	Pokračující recese hospodářství (resp. další ekonomická krize)	Obtížné využití zaměstnanců zemědělského podniku mimo zemědělskou sezónu				
Nízká dotační aktivita místních firem	Silný terciární sektor	Podpora agroturistiky	Odchod investorů z Pardubického a Královéhradeckého kraje do zemí s nižší cenou pracovní síly	Nákup strojů, zařízení, technologií a stavební úprava budov místních producentů	Fiche 4 – U nás na venkově		5 542 100	5 602 177,57
Nedostatek finančních prostředků je překážka v rozvoji místních firem	Záměry podniků na růst a zkvalitňování výroby/poskytování služeb	Podpora podnikatelských příležitostí	Omezení finančních prostředků na aktivní politiku zaměstnanosti	Nevyvážené cash-flow vlivem sezónních činností v zemědělském podniku				
Vysoká konkurence a nízká poptávka po zboží a službách místních firem	Vnímání obyvatelstva nutnosti podpory lokální ekonomiky							
Nadprůměrně vysoká míra nezaměstnanosti v některých obcích	Nižší míra nezaměstnanosti							
Nespokojenost obyvatel obcí s nabídkou pracovních příležitostí	Příznivé podmínky pro zemědělství			Projekty v oblasti lázeňství, cestovních ruchu a ubytovacích kapacit				
	Silný zemědělský sektor ochotný spolupracovat a realizovat projekty z EU fondů			Vybudování rekreačního střediska (písníky)				

Programový rámec PRV: Fiche 6 – Zelená má zelenou

SWOT		APP		Opatření / Aktivita Programového rámce	Specifický cíl	CZV Opatření PR při prvním schválení SCLLD	Konečné CZV Opatření PR k 31. 12. 2024
Slabá stránka	Silná stránka	Příležitost	Hrozba				
Území obcí MAS Bohdanečsko je nadprůměrně využíváno se zřetelným narušením přírodních struktur (výrazně vyšší v porovnání s Pk a ČR) Postupující urbanizace (tlak na vymezování dalších zastavitelných ploch) Úbytek orné půdy Nižší lesnatost (v porovnání s Pk a ČR)	Mírné klimatické podmínky a rovinatý reliéf krajiny Přírodní bohatství: ptačí oblast, NATURA 2000, národní přírodní rezervace a další Pozitivně vnímaný vesnický charakter bydlení s přírodním okolím v zázemí regionálních center Spokojenost obyvatel s kvalitou bydlení, vzhledem obcí, péčí o zeleň a ochranou životního prostředí „Klidné a bezpečné místo pro život“ jako vize rozvoje obcí z pohledu veřejnosti	Vyšší politická i ekonomická podpora technických a biologických opatření pro zadržení vody v krajině Nárůst externích možností financování pro zvýšení ekologické stability krajiny (obchvaty obcí a další) Pozitivní naladění obyvatel ČR na podporu ochrany přírody Podpora ochrany přírody, živočichů, rostlin a vody (ochrana druhové rozmanitosti prostředí a ochrana biotopů)	Fragmentace krajiny (suburbanizace) Nedostatek finančních prostředků na stabilizační opatření v krajině Nešetrné využívání ekologicky cenných a chráněných území pro rekreaci a cestovní ruch Snižování zásob podzemní vody Intenzivní zemědělství bezohledné k zásadám dlouhodobého udržitelného rozvoje Nevhodná revitalizace kontaminovaných ploch vedoucí k poškození krajiny	Výstavba/zpevnění lesních cest Zvýšení ekologického povědomí u obyvatel obcí	SC 3A – Pečovat o životní prostředí a krajinu	3 057 090	0,00

Tabulka č. 7 - Intervenční logika Opatření/Fichí programových rámců schválené SCLLD MAS Bohdanečsko (prostřednictvím žádosti o změnu po 1. 1. 2019)

Programový rámec PRV: Fiche 7 – Živé obce									
SWOT				APP		Opatření / Aktivita Programového rámce	Specifický cíl	CZV Opatření PR při prvním schválení SCLLD	Konečné CZV Opatření PR k 31. 12. 2024
Slabá stránka	Silná stránka	Příležitost	Hrozba	Problém/potřeba					
						PR PRV Fiche 7 – Živé obce	SC 3A – Pečovat o životní prostředí a krajinu	0	8 833 809,00

Tabulka č. 8 – Přehled kontextových ukazatelů o území MAS Bohdanečsko (hodnota vždy k 31. 12. daného roku)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Nezaměstnanost (%)	6,56 %	5,01 %	4,76 %	3,35 %	2,51 %	2,29 %	2,58 %	3,73 %	2,54 %	3,17 %	3,41 %
RES - počet podnikatelských subjektů celkem	1 560	1 543	1 578	1 545	1 594	1 604	1 649	1 887	1 933	1 991	2 037
Dokončené byty celkem	59	28	32	35	65	122	49	72	50	65	65
Trvalé travní porosty (ha)	1 003,53	1 003,11	999,15	995,30	994,77	995,9	988,6	1 061,4	1 068	1 074	1 074
Zemědělská půda (ha)	8 214,96	8 213,60	8 195,70	8 165,30	8 162,33	8 160,6	8142,2	8 825,7	8 827	8 825	8 823
Lesní pozemky (ha)	4 054,74	4 056,87	4 059,95	4 065,85	4 065,68	4 063,8	4 063,3	4 206,3	4 206	4 187	4 187
Zastavěné plochy a nádvoří (ha)	264,07	263,14	262,88	261,67	261,33	262,0	263,1	293,1	295	297	298
Celková rozloha MAS	14 451,97	14 452,08	14 452,14	14 452,04	14 452,53	14 452,6	14 452,6	15 461,8	15 462	15 462	15 462
Počet obcí v území MAS	26	26	26	26	26	26	26	28	28	28	28
Celkový počet obyvatel MAS	12 496	12 604	12 675	12 699	12 818	12 925	13 036	14 740	14 698	15 159	15 277

Tabulka č. 9 – Přehled výzev MAS pro hodnocení v Oblasti B a C – IROP

Výzva		Datum ukončení příjmu ŽoD	Alokace výzvy (CZV, resp. výše podpory u PRV)	Počet předložených ŽoD	Finanční objem CZV předložených ŽoD	Počet skutečně realizovaných projektů	Finanční objem CZV realizovaných projektů	Počet nedokončených projektů - neproplacených	Finanční objem CZV nedokončených projektů – neproplacených
1.výzva Bohdanečsko-IROP- Infrastruktura základních a středních škol	MAS	08.09.2017 14:00:00	3 157 894,00	2,00	2 107 477,00	2,00	2 101 777,00	0,00	0,00
2.výzva Bohdanečsko-IROP- Bezpečnost v obcích	MAS	29.09.2017 14:00:00	7 578 947,00	1,00	1 606 146,74	1,00	1 606 146,74	0,00	0,00
3.výzva Bohdanečsko-IROP- Infrastruktura veřejné dopravy	MAS	15.11.2017 14:00:00	3 157 895,00	1,00	3 157 894,00	1,00	3 157 894,00	0,00	0,00
4.výzva Bohdanečsko-IROP- Infrastruktura ZŠ, SŠ, zájmového a neformálního vzdělávání	MAS	26.10.2018 12:00:00	3 000 000,00	4,00	4 421 626,94	3,00	2 280 167,00	0,00	0,00
5.výzva Bohdanečsko-IROP- Bezpečnost v obcích	MAS	19.10.2018 12:00:00	5 263 157,90	2,00	4 666 814,00	2,00	4 622 631,42	0,00	0,00
6.výzva Bohdanečsko-IROP- Bezpečnost v obcích	MAS	20.11.2019 23:59:00	2 656 142,00	2,00	2 204 999,00	2,00	2 135 332,08	0,00	0,00

Výzva		Datum ukončení příjmu ŽoD	Alokace výzvy (CZV, resp. výše podpory u PRV)	Počet předložených ŽoD	Finanční objem CZV předložených ŽoD	Počet skutečně realizovaných projektů	Finanční objem CZV realizovaných projektů	Počet nedokončených projektů - neproplacených	Finanční objem CZV nedokončených projektů – neproplacených
7.výzva Bohdanečsko-IROP- Bezpečnost v obcích	MAS	31.10.2020 23:59:00	870 217,00	2,00	1 740 434,00	1.00	870 217,00	0,00	0,00

Tabulka č. 10 – Přehled výzev MAS pro hodnocení v Oblasti B a C – PRV

Výzva (č.)	Fiche	Datum ukončení příjmu ŽoD	Alokace Fiche - výše podpory	Počet předložených ŽoD	Požadovaná výše podpory v předložených ŽoD	Počet realizovaných projektů	Vyplacená podpora	Počet nedokončených projektů - neproplacených ¹	Finanční objem nedokončených projektů – neproplacených	Počet / finanční objem projektů v hodnocení ²
1.	F3, F4, F6	15.6.2018	6 300 000	7,00	2 793 853,00	4,00	1 007 898,00	3,00	1 785 955,00	0/0
4.	F3, F4, F6	19.4.2019	5 779 528	5,00	1 550 442,00	3,00	1 095 502,00	2,00	454 940,00	0/0
5.	F3, F4, F7	7.8.2020	5 045 210	8,00	3 281 826,00	7,00	2 786 826,00	1,00	495 000,00	0/0
6.	F3, F4, F7	2.5.2021	2 507 215	6,00	1 724 798,00	4,00	1 049 798,00	2,00	675 000,00	0/0
7.	F3, F4, F7	31.5.2022	3 932 254	16,00	2 994 370,00	15,00	2 218 503,00	1,00	351 000,00	1/424 867,00
8.	F3, F4, F7	26.4.2023	1 746 607	8,00	1 631 367,00	8,00	1 631 367,00	0,00	0,00	0/0
9.	F3	10.1.2024	439 359	3,00	809 429,00	3,00	0,00	0,00	0,00	3/809 429

¹ Projekty, které byly zahájeny (doporučeny k podpoře ze strany MAS, vybrány k podpoře ze strany SZIF), ale z jakéhokoliv důvodu nebyly úspěšně dokončeny (např. staženy žadatelem, ukončeny rozhodnutím ŘO, žadatel nepodal ŽoPI v PRV apod.), tj. projekt nebyl nakonec realizován a finanční prostředky nebyly využity ke stanovenému účelu.

² Pro poslední výzvy v PRV (registrace do 30. 4. 2024).

2.2.1 EO: B.1 Do jaké míry jsou východiska pro realizaci SCLLD, tj. závěry SWOT analýzy a Analýzy problémů a potřeb (APP) a identifikovaná rizika stále platná?

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Zpracování (aktualizace) jednoduché intervenční logiky
- Skupinová diskuse členů Focus Group
- Syntéza poznatků (při vyhodnocení účinnosti implementace doporučení)

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

B.1 Do jaké míry jsou východiska pro realizaci SCLLD, tj. závěry SWOT analýzy a Analýzy problémů a potřeb (APP) a identifikovaná rizika stále platná?

SWOT analýza, APP i Analýza rizik jsou do velké míry stále platné. FG se po obsáhlé diskuzi shodla na tom, že do SWOT analýzy a APP nebude zasahováno a závěry, ke kterým FG došla, budou využity jako podklad při přípravě/aktualizaci SCLLD na programové období 2021+. Velmi diskutovanými oblastmi, které území (v zastoupení FG) vnímá jako nejvýznamnější, jsou: problematika sucha, nedostatečná kapacita MŠ, stav veřejných prostranství a obecních budov, nedostatečné zázemí a podpora pro komunitní činnost v obcích.

Analýza rizik ze schválené verze SCLLD do velké míry odpovídá skutečnosti. FG navrhla úpravu jedné položky a vymazání dvou jiných položek, které souvisejí s neschválením a pozdním odevzdáním SCLLD a nyní jsou již bezpředmětné.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Zpracování podnětů (úprava SWOT analýzy a APP) při zpracování SCLLD pro 2021+	12/2021	Kancelář MAS	Podněty, které vzešly z mid-term evaluace SCLLD 2014+ byly plně zpracovány jako východiska SCLLD 2021+.
2. Úprava Analýzy rizik ve stávající SCLLD	12/2019	Kancelář MAS	Analýza rizik SCLLD 2014+ byla upravena.

Vyhodnocení evaluační otázky B.1 (ex-post 2025)

Vyhodnocení vychází z obsahové analýzy Strategie MAS 2014+, aktualizace jednoduché intervenční logiky, a především ze závěrů Fokusní skupiny realizované dne 19. 5. 2025, která byla zaměřena na zhodnocení relevance východisek strategie ve vztahu k potřebám území.

Účastníci Fokusní skupiny potvrdili, že východiska Strategie MAS 2014+ – zejména SWOT analýza a Analýza problémů a potřeb – odpovídala reálným potřebám území v době vzniku dokumentu a zároveň reflektovala problémy, které v území přetrvávají nebo nebyly dosud uspokojivě vyřešeny.

V rámci PR IROP byla za stále platné identifikovány především problémy spojené s:

- nedostatečnými kapacitami a technickým stavem základních škol,
- nedostupností kvalitního zázemí pro školky a školy,
- nároky na personální zajištění ve školství a
- bezpečností dopravy v obcích, včetně chybějící infrastruktury pro pěší a cyklisty.

V rámci programového rámce PRV přetrvávala potřeba:

- základní infrastruktury v malých obcích,
- zázemí pro komunitní aktivity a občanský život
- a podpory menších projektů v oblasti venkova.

SCLLD 2014+ dobře identifikovala klíčové problémové oblasti a její východiska nebylo třeba zpětně měnit, pouze dále rozpracovávat s ohledem na aktuální potřeby při přípravě dalších strategických dokumentů.

2.2.2 EO: B.2 Do jaké míry odpovídají cíle a opatření SCLLD aktuálním problémům a potřebám území MAS?

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Skupinová diskuse členů Focus Group (tj. partnerů a žadatelů, příjemců MAS, členů kanceláře MAS, příp. dalších)
- Syntéza poznatků

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

B.2 Do jaké míry odpovídají cíle a opatření SCLLD aktuálním problémům a potřebám území MAS?

MAS identifikovala několik problémových oblastí, které přetrvávají (cyklistická infrastruktura a vysoká tranzitní doprava v některých obcích – I/36 a II/333) a nově definované problémy, kterými jsou nedostatečné kapacity předškolního vzdělávání. Tyto potřeby nemohou být z důvodu nedostatečné alokace podpořeny prostřednictvím SCLLD, ale jsou nebo budou řešeny koordinovaným přístupem napříč obcemi za přispění místní akční skupiny.

Dále bylo identifikováno několik oblastí, které by mohly být podpořeny přidáním nové Fiche v PR PRV na podkladě čl. 20, jedná se především o podporu obnovy veřejných prostranství v obcích rekonstrukci a vybavení spolkových zařízení a kulturních domů v obcích.

O čerpání na projekty z oblasti neproduktivních investic není zájem, byla již 2x vyhlášena výzva a MAS aktivně hledala potenciální žadatele a konzultovala žádosti, přesto doposud nebyl v této Fichi přijat žádný projekt. Fiche bude proto zrušena a alokace převedena na nově vzniklou Fichi v PR PRV.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Změna SCLLD – přidání Fiche 7 na základě čl. 20 PRV, změna finančního plánu SCLLD	12/2019	Kancelář MAS	SCLLD byla aktualizována, byla přidána Fiche 7, byla provedena změna finančního plánu.
2. Zrušení Fiche 6 – Zelená má zelenou	12/2019	Kancelář MAS	Celá alokace z Fiche 6 byla převedena na novou Fiche 7.
3. Vyhlášení výzvy pro čl. 20 PRV, vybrané aktivity	1–2Q/2020	Kancelář MAS	Po schválení změny SCLLD - přidání nové Fiche č. 7 a aktualizace finančního plánu SCLLD, byla vyhlášena celkem 4x výzva Fiche 7.

4. Analýza předškolních kapacit a návrh řešení	12/2020	Kancelář MAS	<p>MAS se problematice nedostatečných kapacit MŠ věnovala systematicky od roku 2020. Zprostředkovala analýzu situace, iniciovala koordinační jednání obcí a podpořila hledání řešení včetně využití dalších dotačních titulů mimo CLLD. Předškolní vzdělávání bylo zařazeno jako klíčová priorita do Strategie 2021+, přičemž alokace z IROP byla nastavena s ohledem na konsenzus území. MAS zde sehrála významnou koordinační a odbornou roli.</p>
5. Pokračování v koordinovaném přístupu k řešení tranzitní dopravy a cyklistické infrastruktury	průběžně	Kancelář MAS	<p>Obce území MAS Bohdanečsko řeší dlouhodobě dopady tranzitní dopravy koordinovaně. Významným výsledkem bylo převedení části silnice I/36 pod kraj a následné omezení vjezdu nákladní dopravy. MAS podporuje rozvoj cykloinfrastruktury prostřednictvím výzev a napomáhá koordinaci jednání i u dalších strategických témat, např. vysokorychlostní tratě. V tématech dopravy sehrává MAS roli facilitátora a partnera obcí.</p>

Vyhodnocení evaluační otázky B.2 (ex-post 2025)

Vyhodnocení vychází z obsahové analýzy Strategie MAS 2014+, ze zkušeností z její realizace v období 2014–2023 a ze skupinové diskuse Fokusní skupiny konané 19. 5. 2025, která sdružila partnery, žadatele, příjemce podpory a členy realizačního týmu MAS. Závěry byly formulovány na základě syntézy těchto vstupů.

Na základě analýzy i diskuse lze konstatovat, že cíle a opatření Strategie MAS 2014+ byly ve vztahu k **aktuálním problémům a potřebám území MAS Bohdanečsko nastaveny věcně, přiměřeně a tematicky odpovídajícím způsobem**. Reagovaly na skutečné výzvy v území a zároveň byly v rámci realizace využívány v souladu se zamýšleným účelem.

V oblasti **IROP** byla opatření zaměřená na zvyšování bezpečnosti dopravy v obcích a zlepšování podmínek pro školní vzdělávání hodnocena jako zcela relevantní. Významná investiční potřeba v oblasti kapacit a vybavenosti základních a mateřských škol se projevila v opakovaných žádostech obcí i v posunu kvality infrastruktury, přičemž zájem žadatelů rostl s narůstající důvěrou v MAS.

Zejména problematika nedostatečných kapacit mateřských škol se stala jedním z klíčových témat území. MAS v této oblasti od roku 2020 aktivně zajišťovala analytickou i koordinační podporu obcím, zprostředkovala data a podněcovala společný postup při hledání systémového řešení. Předškolní

vzdělávání se stalo jednou z priorit nové strategie a zároveň klíčovou oblastí alokace prostředků v PR IROP 2021+, kde bylo podpořeno širokým konsensem území.

Kromě školství se jako významná strategická oblast ukázala i **doprava**, a to jak v rovině zvyšování bezpečnosti, tak v řešení zátěže způsobené tranzitní dopravou. V území se díky koordinovanému přístupu obcí podařilo iniciovat převod části silnice I/36 do správy kraje a zavést opatření omezující nákladní dopravu. Tato opatření přinesla pozitivní dopad zejména pro město Lázně Bohdaneč a přilehlé obce. MAS dále dlouhodobě podporovala rozvoj cyklistické infrastruktury a v posledních letech také koordinovala meziobecní komunikaci v souvislosti s plánovanou vysokorychlostní tratí, jejíž trasa zasahuje do více obcí v území.

V oblasti **PRV** byla opatření považována za vhodně zacílená, a to jak směrem k zemědělským podnikům, tak k obcím a jejich potřebě rozvíjet komunitní infrastrukturu. Fiche 7 – Živé obce, přidaná do realizace strategie po mid-term evaluaci – byla opakovaně zmiňována jako opatření s mimořádným efektem v území. Pro některé typy žadatelů (zejména pro drobné podnikatele) však nebylo vždy snadné podporu čerpat, a to především kvůli systémové složitosti a administrativní náročnosti, nikoliv kvůli nevhodnému zacílení samotných opatření.

Závěrem lze shrnout, že cíle a opatření strategie odpovídaly skutečným potřebám území, a to jak při její realizaci, tak podle reflexe aktérů v rámci ex-post evaluace. Některé strategické oblasti, jako jsou předškolní kapacity, dopravní bezpečnost nebo komunitní infrastruktura, byly v rámci strategie identifikovány včas a následně rozvíjeny i mimo rámec samotné SCLLD.

2.2.3 EO: B.3 Do jaké míry byly alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?

Hlavním účelem této evaluační otázky je vyhodnotit, zda a do jaké míry byly finanční prostředky alokované na jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců SCLLD MAS Bohdanečsko v období 2014–2020 vhodně alokovány s ohledem na problémy a potřeby území.

MAS souhrnně hodnotí, jak implementace SCLLD přispěla k řešení daných (věcně příslušných problémů k Opatřením/Fichím Programových rámců) problémů a potřeb v území MAS.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využívá zejména tyto dokumenty/záznamy/zdroje:

- Výzvy MAS (CSSF14+, Portál farmáře)
- Programové rámce
- Seznamy žádostí a podporu projektů pod MAS Data z MS2014+ o schválených, ukončených projektech (žádostech), údaje o projektech v Portálu farmáře

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Skupinová diskuse členů Focus Group (tj. partnerů a žadatelů, příjemců MAS, členů kanceláře MAS, příp. dalších)
- Syntéza poznatků (při zodpovídání podotázek a EO)

B.3 Do jaké míry jsou alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?

Alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření PR IROP a pro Fiche 3 – Poklady naší ornice nejsou dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS. Alokace by musela být násobně vyšší, aby byly vyřešeny doposud podporované oblasti. Pokud by MAS chtěla podporovat

další oblasti (zkapacitnění MŠ, cyklostezky), potřebovala by alokaci na tyto oblasti v řádu desítek mil. Kč.

Alokované prostředky pro Fiche 6 – Zelená má zelenou nebudou pravděpodobně vyčerpány a budou převedeny na novou Fichi na podporu obecní infrastruktury.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Průběžné ověřování absorpční kapacity území	průběžně	Kancelář MAS	MAS průběžně ověřovala absorpční kapacitu území rozhovory s aktéry v území, emailovým dotazováním, v rámci setkání na VH MAS a svazku obcí a při dalších příležitostech.
2. Převedení alokace v PR PRV	12/2019	Kancelář MAS	Alokace v rámci PR PRV byla převedena a MAS realizovala výzvy na podkladě čl. 20 PRV.

Odpovědi na evaluační podotázky

B.3.1) Předkládali žadatelé do jednotlivých výzev MAS projektové žádosti v alokaci, která byla výrazně nižší nebo vyšší než alokace dané výzvy?

Odpověď:

Na základě porovnání objemu požadovaných dotací a vyhlášených alokací lze konstatovat, že v počáteční fázi realizace strategie byl zájem žadatelů o podporu v rámci výzev MAS spíše nízký, a to zejména u IROP. V některých případech (např. 2. výzva IROP zaměřená na dopravu nebo 1. výzva PRV) byly podány žádosti v objemu výrazně nižším než alokace výzvy.

Podle diskuse na fokusní skupině hrála roli především počáteční nedůvěra v nový systém, nízká informovanost žadatelů a nepřipravenost projektových záměrů. Obce a drobní žadatelé si teprve postupně osvojovali nové procesy a MAS musela věnovat značné úsilí do podpory, animace a metodického vedení.

V průběhu programového období se situace výrazně zlepšila – důvěra v MAS rostla, zájem žadatelů se zvyšoval a většina výzev byla v pozdějších letech plně využita nebo přečerpána. Tento trend byl podpořen zejména intenzivní konzultační činností MAS a cíleným nastavením výzev. Výrazný převis zájmu žadatelů oproti alokaci se objevil např. u 4. a 7. výzvy IROP a u vybraných výzev PRV.

Jako specifický případ byla identifikována Fiche 6 – Zelená má zelenou, kde i přes konzultace MAS nebyla podána žádná žádost. Fokusní skupina uvedla, že hlavními důvody byly přísná pravidla PRV, nízká motivace žadatelů a technické či organizační překážky na straně potenciálních realizátorů.

Závěrem lze říci, že MAS ve většině případů nabídla finanční prostředky ve vhodném čase a reagovala flexibilně na absorpční kapacitu území. V případech nízké poptávky byly důvody správně identifikovány a dále zohledněny při nastavování dalších výzev.

B.3.2) Do jaké míry by musely být finanční prostředky v Opatřeních/Fichích Programových rámců navýšeny, aby SCLLD efektivně přispěla k řešení identifikovaných problémů území, respektive uspokojení potřeb, respektive dosažení cílů SCLLD?

Odpověď:

Analýza absorpční kapacity území (viz B.3.1) ukazuje, že v pozdější fázi realizace strategie výrazně převyšovala poptávka žadatelů disponibilní alokaci v řadě výzev, což svědčí o tom, že reálná potřeba v území přesahovala možnosti, které SCLLD mohla finančně pokrýt.

Zejména v Programovém rámci IROP byly zaznamenány významné převisy poptávky v oblastech školství a dopravy. V případě školství je třeba poznamenat, že podpora MAS představovala pouze malou část celkových investic do vzdělávací infrastruktury v území – výzvy MAS v oblasti školství například podpořily projekty za cca 4–5 mil. Kč, zatímco z ostatních zdrojů (IROP mimo MAS, ITI, kraj, MŠMT) šlo do škol v území řádově stovky milionů korun.

V rámci PRV byla zaznamenána největší poptávka po opatřeních zaměřených na drobnou obecní infrastrukturu a komunitní aktivity (zejména Fiche 7 – Živé obce). Pokud by měla MAS efektivněji přispět k uspokojení poptávky obcí i občanského sektoru, bylo by potřeba navýšit prostředky právě v této oblasti.

Z diskuze Fokusní skupiny jasně vyplynulo, že strategie nemůže a ani nemá ambici řešit všechny identifikované problémy v území pouze prostřednictvím výzev MAS. Klíčovou rolí MAS účastníci vnímají především v rovině koordinace, otevírání témat, propojování aktérů a upozorňování na problémy, které si zasluhují systémovou nebo doplňkovou podporu z jiných zdrojů. MAS působí jako katalyzátor změn, který iniciuje diskusi, vyhledává možnosti financování a pomáhá subjekty v území propojit a podpořit.

Závěr: Pokud by měla MAS prostřednictvím SCLLD přispět k širšímu uspokojení potřeb území, bylo by vhodné navýšit alokaci zejména v oblastech s vysokou absorpční kapacitou (komunitní infrastruktura, školství, doprava). Zároveň je však třeba ocenit neměřitelné přínosy MAS v roli facilitátora a koordinátora, které nejsou podmíněny výší přidělených finančních prostředků, ale mají zásadní význam pro strategický rozvoj území.

Klíčová zjištění:

- 1. Zájem žadatelů v území o podporu z MAS postupně rostl – zatímco v počáteční fázi realizace strategie byla poptávka nižší než alokace výzev, ve druhé polovině období převyšovala dostupné prostředky. To svědčí o narůstající důvěře v MAS a lepší připravenosti žadatelů.*
- 2. MAS úspěšně identifikovala a refletovala oblasti s nízkým zájmem (např. Fiche 6 PRV) a poskytovala intenzivní podporu, i přesto však některé výzvy nenaplnily očekávání z důvodů systémových překážek.*
- 3. Finanční prostředky dostupné prostřednictvím výzev MAS nemohly plně pokrýt potřeby území – poptávka v klíčových oblastech (školství, komunitní infrastruktura, doprava) byla výrazně vyšší.*
- 4. MAS je vnímána jako významný koordinátor, facilitátor a „otevírač témat“ – přínos strategie spočíval nejen ve finanční podpoře projektů, ale především v podněcování spolupráce, iniciaci řešení a vyhledávání dalších vhodných zdrojů.*

B.3 Do jaké míry jsou alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?

Odpověď na evaluační otázku:

Z obsahové analýzy realizace SCLLD i diskuze Fokusní skupiny vyplývá, že **alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření a Fiche Programových rámců byly v mnoha případech nižší, než by odpovídalo reálným potřebám území.**

V první fázi programového období byla poptávka po podpoře z výzev MAS nižší, což souviselo s nízkou projektovou připraveností, nejistotou žadatelů a novostí systému. V pozdějších letech však došlo k výraznému zvýšení zájmu a **u většiny výzev byla alokace plně využita nebo dokonce přečerpána**, což ukazuje na **vyšší absorpční kapacitu území, než jakou mohly disponibilní prostředky pokrýt.**

Zvláštní zájem byl zaznamenán v oblastech komunitní infrastruktury, dopravy a školství, kde se potřeby obcí a dalších subjektů ukázaly jako dlouhodobé, systémové a investičně náročné. **MAS dokázala výzvy nastavit cíleně a podpořit realizaci řady smysluplných projektů, ale objemově představovaly pouze zlomek celkových investičních potřeb v území.**

Závěrem lze konstatovat, že alokace ve SCLLD byla z pohledu rozvojových potřeb území spíše omezená, ale MAS významně přispěla ke zmírnění problémů alespoň v částečném rozsahu. Její přínos nespočíval pouze v přímé finanční podpoře, ale také ve schopnosti témata otevírat, propojovat aktéry, facilitovat meziobecní spolupráci a směřovat území ke strategickým investicím.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

- 1. Absorpční kapacita území ve druhé polovině programového období převýšila dostupnou alokaci většiny výzev.** MAS se podařilo zvýšit zájem žadatelů, což dokládá naplnění nebo přečerpání alokací v pozdějších výzvách. Alokované prostředky již neodpovídaly celkovému potenciálu připravených projektů.
- 2. Finanční prostředky z výzev MAS pokrývaly pouze zlomek celkových investičních potřeb v území, zejména v oblastech školství, dopravy a komunitní infrastruktury.** MAS sice efektivně přispěla k řešení některých problémů, ale rozsah podpory byl limitován objemem přidělené alokace.
- 3. MAS úspěšně identifikovala slabá místa s nízkou absorpcí (např. Fiche 6 PRV) a reagovala konzultacemi i úpravou zaměření výzev.** Přesto se v některých oblastech nepodařilo podpořit žádné projekty kvůli systémové složitosti programu či nízké připravenosti žadatelů.
- 4. Přínos MAS spočíval nejen ve finanční podpoře, ale zejména v roli facilitátora, koordinátora a „otevirače témat“.** MAS hrála klíčovou roli při identifikaci problémů, podpoře meziobecní spolupráce a hledání dalších finančních zdrojů mimo CLLD.
- 5. Doporučení pro další období: Posílit finanční alokace v tematických oblastech s vysokou absorpční kapacitou a nadále rozvíjet strategickou, koordinační a animační roli MAS v území.** Především je vhodné podporovat flexibilitu MAS při nastavování výzev a posílit její vícezdrojovou roli v systému územního rozvoje.

2.2.4 EO: B.4 Do jaké míry obsahovaly Programové rámce právě taková Opatření/Fiche, o které byl ze strany potenciálních žadatelů zájem?

Hlavním cílem této evaluační otázky je vyhodnotit, na kolik se podařilo realizovat projekty v navržených Opatřeních/Fichích. Smyslem této evaluační otázky je tedy potvrdit/vyvrátit, že v území MAS byly žadateli realizovány projekty, vedoucí k naplnění cílů příslušných Opatření/Fichí.

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Skupinová diskuse členů Focus Group (tj. partnerů a žadatelů, příjemců MAS, členů kanceláře MAS, příp. dalších)
- Syntéza poznatků (při zodpovídání podotázek a EO)

B.4 Do jaké míry obsahují Programové rámce právě taková opatření/Fiche, o které je ze strany potenciálních žadatelů zájem?

Kancelář MAS oslovuje potenciální žadatele a vytipovává projekty k realizaci. Na důslednou animaci území ovšem nezbyvá příliš času z důvodu administrativní náročnosti realizace SCLLD, chodu spolku a úvazkem kanceláře MAS na realizaci (1,5). MAS eviduje řadu projektů ve fázi „vize“, které by svým zaměřením mohly být realizovány, pokud by byla dostatečná alokace. Kancelář MAS dlouhodobě nemá kapacity pro realizaci projektu do Fiche 5 a vhodné žadatele pro Fichi 6 (neproduktivní investice v lesích). Příčinou tohoto stavu je přecenění nastavení alokace při přípravě SCLLD a neočekávané komplikace ze strany žadatelů při přípravě projektů. Z tohoto důvodu dojde k přesunu alokace z Fiche 5 a 6 na novou Fichi 7, která podpoří projekty obecní infrastruktury na podkladu čl. 20 PRV, kde je evidována celá řada projektů. V PR IROP došlo k drobnému přesunu mezi Opatřeními PR (cca 2 % alokace pro PR).

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Důsledná animace území	průběžně	Kancelář MAS	MAS se věnovala animaci území systematicky po celé období, především formou individuálních konzultací a podpory při přípravě projektů. Rozsah animace byl však omezen nízkou personální kapacitou kanceláře a fluktuací zaměstnanců, která vedla ke ztrátě kontinuity i kvalifikace v klíčových obdobích.
2. Zjišťování absorpční kapacity území – příprava projektových záměrů	průběžně	Kancelář MAS	MAS prováděla průběžné mapování absorpční kapacity a sběr projektových záměrů, a to zejména při nastavování výzev. Vzhledem k personálním možnostem však probíhalo zjišťování kapacit v úměrném rozsahu a často formou přímé komunikace s obcemi a dalšími aktéry v území.

Odpovědi na evaluační podotázky

B.4.2) Obsahovaly Programové rámce taková Opatření/Fiche, jejichž alokace byla krácena ve prospěch jiného Opatření/Fiche?

Odpověď:

V rámci implementace SCLLD došlo v obou programových rámcích – IROP i PRV – ke změnám alokací mezi opatřeními/Fiche.

Opatření se změnou (PRV)	Původní alokace (Podpora)	Alokace po změně (Podpora)	Rozdíl
PRV – Fiche 5 - 19.3.1	138 181,68	-	-138 181,68
PRV – Fiche 6 Zelená má zelenou	1 956 542,72	-	-1 956 542,72
PRV – Fiche 7 - čl. 20	-	2 094 724,40	2 094 724,40
Opatření se změnou (IROP)	Původní alokace (CZV)	Alokace po změně (CZV)	Rozdíl
IROP - Op. 1 Ve škole i za školou	4 513 905,65	4 214 541,30	-299 364,35
IROP - Op. 2 BEZ omezení: Bezpečně – Ekologicky – Zdravě	11 944 777,09	12 244 141,45	299 364,36

PR PRV:

Alokace stanovená pro projekt spolupráce PRV – Fiche 5 19.3.1 nebyla využita z důvodu velké administrativní zátěže, kterou by realizace projektu přinesla. MAS Bohdanečsko po celou dobu realizace SCLLD řešila nedostatečnou personální kapacitu kanceláře a z toho důvodu při mid term evaluaci vyhodnotila, že není v jejích možnostech připravit a realizovat projekt v této Fichi. V reakci na tuto skutečnost MAS navrhla **přesun celé alokace Fiche 5 na nově zřízenou Fichi 7 – Živé obce**, která reaguje na skutečné potřeby obcí v oblasti komunitní infrastruktury a veřejného prostoru.

Původně stanovená alokace Fiche 6 Zelená má zelenou (zaměřená na neproduktivní investice v lesích) nebyla v praxi využita. Ani po dvou vyhlášených výzvách nebyl přijat žádný projekt. MAS vyhodnotila důvody nečerpání jako kombinaci přecenění absorpční kapacity a komplikací na straně žadatelů (např. omezení realizace pouze na PUPFL, ochranné režimy). V reakci na tuto skutečnost MAS navrhla **přesun celé alokace Fiche 6 na nově zřízenou Fichi 7 – Živé obce**, která reaguje na skutečné potřeby obcí v oblasti komunitní infrastruktury a veřejného prostoru. Tento krok byl podpořen opakovanou poptávkou z území a výsledky vyhlášených výzev.

PR IROP: V průběhu realizace SCLLD došlo také k **drobnému přesunu alokace mezi Opatřeními 1 a 2**, a to ve prospěch Opatření 2 BEZ omezení: Bezpečně – Ekologicky – Zdravě. Důvodem byla vyšší připravenost projektů v tomto opatření a vyšší absorpční kapacita v oblasti dopravy a veřejného prostoru.

Změny v alokaci byly výsledkem přirozené adaptace MAS na vývoj v území a na reálnou připravenost a zájem žadatelů. Přesuny vedly k efektivnějšímu využití prostředků a k lepšímu naplnění cílů Strategie MAS 2014+.

B.4.4) Jaká Opatření/Fiche byla nově zavedena do Programových rámců v průběhu implementace SCLLD?

Odpověď:

V průběhu realizace Strategie MAS Bohdanečsko 2014+ došlo k **zařazení jedné nové Fiche v rámci Programového rámce PRV.**

Fiche 7 – Živé obce byla do strategie zařazena **dodatečně v polovině programového období**, a to na základě zkušeností s realizací předchozích výzev, vývoje potřeb v území a nízkého zájmu o původní Fichi 6. Hlavním důvodem jejího zavedení byla **dlouhodobě identifikovaná potřeba obcí** realizovat menší komunitní projekty, vylepšovat veřejný prostor a podporovat zázemí pro společenský život v obcích, na které předchozí Fiche nereagovaly dostatečně flexibilně. Vzhledem k nemožnosti realizovat projekt ve Fichi 5 z důvodu vysoké administrativní zátěže kanceláře MAS, byly prostředky z této Fiche, také přesunuty do nově zařazené Fiche.

Fiche 7 se ukázala jako **mimořádně efektivní a poptávaná**, a to nejen podle počtu realizovaných projektů, ale i podle ohlasů partnerů a obcí ve Fokusní skupině. Její vznik umožnil **lépe zacílit podporu na slabší a méně obslužené části území a zároveň efektivně využít alokaci, která by jinak zůstala nečerpána.**

V Programovém rámci IROP nebyla v průběhu implementace zavedena žádná zcela nová tematická oblast (opatření), pouze došlo k drobným úpravám alokací a přesunům mezi stávajícími opatřeními.

Klíčová zjištění:

1. **MAS v průběhu realizace strategie flexibilně reagovala na vývoj absorpční kapacity a upravovala alokace podle reálného zájmu žadatelů.** Díky tomu došlo k efektivnímu využití prostředků a k podpoře skutečně potřebných oblastí v území.
2. **Původně zařazená Fiche 6 nebyla využita kvůli omezené připravenosti žadatelů a nevhodnému nastavení podmínek pro cílovou skupinu. Původně zařazená Fiche 5 nebyla využita kvůli nedostatečným personálním kapacitám MAS pro realizaci projektu v této Fichi.** MAS na základě této zkušenosti alokaci přesunula do jiné oblasti s vyšší poptávkou.
3. **Nově zařazená Fiche 7 – Živé obce byla v území velmi dobře přijata a umožnila podpořit menší, komunitně orientované projekty, které by jinak zůstaly bez podpory.** Tento krok významně přispěl k naplnění cílů strategie v oblasti rozvoje venkovského prostoru a posílení komunitního života.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

B.4 Do jaké míry obsahovaly Programové rámce právě taková Opatření/Fiche, o které byl ze strany potenciálních žadatelů zájem?

Odpověď na evaluační otázku:

Většina opatření a Fichí zařazených do Programových rámců odpovídala skutečným potřebám území a byla žadateli pozitivně přijímána. Zejména v pozdějších fázích programového období se potvrdilo, že výzvy byly tematicky i časově nastaveny tak, aby reagovaly na vyvíjející se zájem a připravenost subjektů v území.

V jednotlivých výzvách se postupně navyšoval objem podaných žádostí a u většiny opatření/Fichí byla alokace plně využita nebo přečerpána. To svědčí **o vhodném tematickém zaměření většiny nástrojů strategie.** MAS pružně reagovala na vývoj v území – v případě slabé absorpční kapacity došlo ke

krácení alokace Fiche 5 a 6 a současně ke vzniku **nové Fiche 7 – Živé obce**, která byla žadateli velmi pozitivně hodnocena a vykazovala vysoký zájem.

Fokusní skupina rovněž upozornila, že ne všechny potřeby území lze řešit prostřednictvím výzev MAS – některé oblasti vyžadují systémovou podporu z dalších programů. Přesto MAS svou aktivitou výrazně přispěla ke zviditelnění a otevření těchto témat.

Závěrem lze konstatovat, že Programové rámce Strategie MAS 2014+ obsahovaly ve většině případů taková opatření a Fiche, o které byl ze strany žadatelů skutečný zájem. MAS navíc prokázala schopnost flexibilně upravit strukturu intervencí podle vývoje v území a posílit tematické oblasti s nejvyšší absorpční kapacitou.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

1. Většina původně nastavených opatření a Fichí odpovídala reálným potřebám žadatelů a byla během realizace plně nebo nadměrně využita.
2. MAS pružně reagovala na nízký zájem o některé Fiche (např. Fiche 6) a aktivně přesměrovala podporu tam, kde byla poptávka vysoká (vznik Fiche 7 – Živé obce).
3. Schopnost MAS přizpůsobovat strukturu výzev v průběhu období byla klíčová pro efektivní využití prostředků a zajištění souladu se skutečnými prioritami území.
4. Doporučení: V budoucím období nadále využívat analytická i participační zjištění k cílení výzev, podporovat flexibilitu v nastavení opatření a systematicky vyhodnocovat poptávku v území včetně méně slyšitelných skupin žadatelů.

2.3 Oblast C – Výstupy a výsledky implementace SCLLD

Cílem ex-post evaluace v Oblasti C je vyhodnocení výsledků intervencí realizovaných v rámci dané SCLLD a příspěvku intervencí k dosahování cílů SCLLD. Předmětem evaluace v Oblasti C jsou proto vstupy a výstupy implementace SCLLD, jejich vzájemné vazby a změny, které výstupy způsobily v různých oblastech společnosti a hospodářství (tj. výsledky implementace SCLLD). Ex-post evaluace v Oblasti C podává informace o tom, zda:

1. *Přinesly vynaložené prostředky (zdroje) odpovídající a uspokojivé výsledky, které jsou v území potřeba?*
2. *Bylo dosaženo naplánovaných cílů SCLLD? Přinesla realizace SCLLD 2014–2020 do území plánované (i neplánované) potřebné změny?*
3. *Co jsme pro dosažení vytýčených cílů udělali dobře a co naopak špatně?*
4. *Co je třeba v následujících programových obdobích změnit, abychom dosahovali lepších výsledků s menším vynaložením zdrojů?*
5. *Přispěla realizace SCLLD 2014–2020 ke zlepšení života konkrétních cílových skupin? Jak? Proč ano, proč ne?*
6. *Jakou přidanou hodnotu SCLLD do území MAS Bohdanečsko přinesla? Jaké jsou hlavní důvody pro pokračování metody LEADER/CLLD v následujících programových obdobích?*

Oblast C tedy představuje tzv. výsledkovou evaluaci. MAS jejím prostřednictvím zjišťuje a vyhodnocuje, co bylo do území prostřednictvím projektů (intervencí) v období 2014–2020 vloženo, co to území přineslo a k jakým změnám v území (u cílových skupin) díky intervencím v programovém období 2014–2020 došlo.

Porovnáním vstupů s výstupy a výsledky získává MAS informace o dobré, ale i špatné praxi v implementaci SCLLD.

V rámci výsledkové ex-post evaluace v Oblasti C MAS Bohdanečsko:

1. **popisuje způsob a vyhodnocuje** účinnost implementace doporučení navržených v rámci mid-term evaluace u EO v Oblasti C a
2. zodpovídá následující evaluační **otázky**:
 - C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2024 nachází?
 - C.2 Jak přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů (věcný a finanční pokrok realizace SCLLD)?
 - C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?
 - C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně?
 - C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů Opatření/Fichí Programových rámců?
 - C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?
 - C.7 Do jaké míry dochází k naplnění cílů strategie jako celku?
 - C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?

Klíčovým nástrojem při zodpovídání podotázek a otázek v Oblasti C jsou tyto metody:

- Obsahová analýza (výzvy, věcný a finanční pokrok)
- Individuální (příp. skupinové) rozhovory s žadateli/příjemci a cílovými skupinami (nutné pro

- zpracování případových studií)
- Case Studies (případové studie).

Obecná logika (postup) zodpovídání evaluačních otázek v Oblasti C – Výstupy a výsledky implementace SCLLD:

1. Shromáždění dostupných dat, dokumentů a záznamů (vč. žádostí o dotaci, studií proveditelnosti, příp. dalších příloh popisujících podrobnosti k dané žádosti/projektu) → jejich zpracování: obsahová analýza, příprava pro realizaci rozhovorů s vybranými příjemci a zpracování případových studií (příprava / individualizace otázek pro rozhovory, výběr a kontaktování příjemců, oslovení, domluvení termínů rozhovorů) →
2. realizace individuálních rozhovorů s příjemci s cílem získat takové informace o výstupech a výsledcích projektů, které nejsou vyjádřeny hodnotou stanovených indikátorů (se zaměřením na zamýšlené i nezamýšlené výstupy) →
3. zpracování záznamů: podrobný zápis z každého individuálního rozhovoru →
4. zpracování případové studie ke každému vybranému projektu →
5. syntéza poznatků z případových studií a formulace odpovědí na podotázky →
6. realizace Focus Group k zodpovězení EO C.6, C.7 a C.8 (postup a metodologie Focus Group viz Obecný postup zodpovídání u oblasti B) →
7. syntéza/shrnutí odpovědí na podotázky: formulace odpovědí na evaluační otázky →
8. identifikace hlavních zjištění →
9. vypracování případných návrhů doporučení pro následující programová období pro implementaci integrovaných nástrojů na MAS.

2.3.1 EO: C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2024 nachází (do jaké míry byl průběh realizace v souladu s plánovaným harmonogramem výzev)?

Hlavním cílem této evaluační otázky je popsat a vyhodnotit konečný stav implementace (realizace) SCLLD na MAS v programovém období 2014–2020.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Přehled výzev MAS
- Záznamy k výzvam (výzva MAS, seznamy přijatých žádostí, seznamy podpořených projektů)
- Informace v CSSF14+ (podpořené projekty / projekty s vydaným právním aktem / proplacené projekty ad.)
- Evaluační zpráva

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Syntéza poznatků

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2018 nachází (do jaké míry je průběh realizace v souladu s plánovaným harmonogramem výzev)?

Klíčová zjištění

Vyhlašování výzev probíhá v souladu s harmonogramem výzev.

V případě PR PRV nebude v období mid-term plánovaná alokace zazávazkována z důvodu ukončení administrace dvou projektů a nezájmu o realizaci projektů ve Fichi 6 ze strany žadatelů a nemožnosti realizovat projekt ve Fichi 5. Kancelář MAS vyhlásí (vyhlásila) výzvu v PR PRV v roce 2019 a následně v roce 2020, kdy předpokládá dočerpání alokace.

U PR IROP se předpokládá dočerpání alokace výzvou v roce 2019.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Přearokovat finanční prostředky z Fiche 5 a 6 na Fiche 7	12/2019	Kancelář MAS	Finanční prostředky z původní Fiche 5 a 6 byly přearokovány na Fiche 7 a následně pro tuto Fichi vyhlášeny výzvy.
2. Vyhlásit výzvu IROP dle harmonogramu	9/2019	Kancelář MAS	Vyhlášeno dle harmonogramu.
3. Vyhlásit výzvy PRV dle harmonogramu	2Q/2020	Kancelář MAS	Vyhlášeno dle harmonogramu.

Odpovědi na evaluační podotázky

Pokrok v implementaci (realizaci) SCLLD – přehled výzev dle stavu k 31. 12. 2024

MAS má výzev, u kterých probíhá administrativní kontrola a ZoZ ze strany ŘO/SZIF, z toho:

- PR PRV

MAS má výzev, ve kterých jsou projekty v realizaci (neukončené projekty s vydaným právním aktem), z toho:

- PR PRV,

MAS má výzev, ve kterých jsou ukončené projekty (projekty, u kterých byla podána závěrečná žádost o platbu/závěrečná zpráva o realizaci), z toho:

- PR IROP,
- PR PRV,
- PR OPZ,
- PR OP ŽP

MAS má výzev, do kterých nebyly předloženy žádné žádosti o podporu, z toho:

- PR IROP,
- PR PRV,
- PR OPZ,
- PR OP ŽP

Klíčová zjištění:

1. **Všechny výzvy MAS byly úspěšně naplněny** – ke konci roku 2024 není evidována žádná výzva, do které by nebyla podána žádost o podporu, což svědčí o dobré znalosti území a aktivní práci MAS se žadateli.
2. Shodný počet výzev (7+7) byl vyhlášen v PRV i IROP, přičemž v IROP byly všechny projekty již ukončeny, zatímco v PRV zůstávají 2 výzvy s projekty ve fázi realizace.
3. **Z celkových 14 výzev bylo 12 již administrativně ukončeno**, což svědčí o **vysoké míře dokončení implementace SCLLD do konce období**.
4. OPZ nebyl využit z důvodu nenaplnění podmínek programu, OPŽP sice byl přístupný v mid-term fázi, ale nenabízel vhodné aktivity pro území.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2024 nachází (do jaké míry byl průběh realizace v souladu s plánovaným harmonogramem výzev)?

Odpověď na evaluační otázku:

31. 12. 2024 byla realizace SCLLD MAS Bohdanečsko v pokročilé fázi, většina projektů byla ukončena a probíhala pouze administrace několika posledních žádostí o platbu, zejména z Programového rámce PRV. Realizace projektů z Programového rámce IROP probíhala dle plánu a byla již kompletně ukončena. V PRV probíhala k uvedenému datu administrace tří projektů z Fiche 3 („Poklady naší ornice“) z poslední, 9. výzvy. Všechny tyto projekty již obdržely Dohodu o poskytnutí dotace, dva z nich jsou ve fázi podávání žádosti o platbu, třetí zahájil realizaci s ohledem na pozdní vydání Dohody až na konci roku 2024.

Výzvy byly ze strany MAS po celé programové období vyhlášovány v souladu s plánovaným harmonogramem. Jedinou výjimkou byla mimořádná výzva, která byla neplánovaně vyhlášena na základě uvolněných finančních prostředků. Díky těsné spolupráci MAS s žadateli se však podařilo i tuto výzvu realizovat hladce – poslední žádost o platbu byla podána 30. 6. 2025, tj. v řádném termínu, přestože žadatel měl na realizaci projektu pouze šestiměsíční lhůtu.

Nedošlo tedy k výrazným odchylkám od původního plánu. Všechny výzvy byly naplněny, projekty byly realizovány v souladu s podmínkami příslušných programových rámců, a to i přes náročné časové souvislosti u závěrečných výzev. Administrace posledních projektů v době ukončení hodnocení je přirozeným důsledkem harmonogramu PRV, nikoliv zpoždění MAS.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

1. **Plánování výzev bylo realistické a dobře nastavené** – MAS Bohdanečsko vyhlášovala výzvy v souladu s harmonogramem, což svědčí o kvalitním plánovacím procesu a zkušenostech realizačního týmu.
2. **Díky dobré komunikaci s žadateli a pružnému přístupu se podařilo zvládnout i neplánované situace**, jako byla mimořádná výzva na konci období – je vhodné tento partnerský přístup zachovat i v dalších obdobích.
3. **Závěrečná administrace projektů PRV přesahuje původně plánované období**, což je systémový jev související s pravidly programu, nikoli pochybením MAS – do budoucna je vhodné s těmito rezervami v čase počítat a komunikovat je s partnery i příjemci.
4. **Doporučujeme zachovat průběžné vyhodnocování čerpání a aktivní monitoring disponibilních alokací**, aby bylo možné pružně reagovat na uvolněné prostředky a případně připravit doplňkové výzvy v dostatečném předstihu.

2.3.2 EO: C.2 Do jaké míry přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů (věcný a finanční pokrok realizace SCLLD)?

Hlavním cílem této evaluační otázky je popsat a vyhodnotit, jak vhodně byly nastaveny cílové hodnoty povinných indikátorů výsledku a výstupu u Opatření/Fichí Programových rámců. Evaluace (tj. zpracování údajů) MAS provádí za všechna Opatření/Fiche všech Programových rámců. MAS hodnotí, jak vhodně/nehodně byly zpočátku nastaveny cílové hodnoty indikátorů a identifikuje poznatky v oblasti nastavování cílových hodnot indikátorů pro budoucí strategie (jak se vyhnout opakování chyb/nedostatků, příklady dobré praxe v oblasti nastavování cílových hodnot, využití zdrojů informací pro stanovení cílových hodnot atp.).

MAS realizuje ex-post hodnocení v Oblasti C na základě individuálních rozhovorů/případových studií k projektům uvedeným v tabulce.

Tabulka č. 11 – Přehled projektů pro ex-post evaluaci

Programový rámec	Opatření/Fiche	Název projektu	Žadatel	CZV projektu
IROP	Opatření 1	Interaktivní jazyková učebna	Střední průmyslová škola stavební Pardubice	737 090,00 Kč
IROP	Opatření 2	Vybudování přestupního terminálu v obci Rohovládova Bělá	Obec Rohovládova Bělá	3 157 894,00 Kč
PRV	Fiche 3	Investice do bylinek	Mgr. Iva Junková	700 000,00
PRV	Fiche 4	Nákup užitkového vozu pro Truhlářství Mrštík s.r.o.	Truhlářství Mrštík s.r.o.	225 000,00 Kč
PRV	Fiche 7	Vybavení pro kulturní život v obci Strašov	Obec Strašov	149 000,00 Kč

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Zprávy o plnění integrované strategie, vč. tabulky financování podle specifických cílů a tabulky indikátorů (s přehledem plánovaných cílových a dosažených hodnot)
- Žádosti o změnu, příp. Zprávy o plnění integrované strategie (část „Informace o problémech, které se vyskytly v realizaci integrované strategie v průběhu období, za které je tato zpráva vykazována a přijatá opatření“, příp. další relevantní části Zprávy)
- Evaluační zpráva

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Syntéza poznatků (při zodpovídání podotázek a EO)

Tabulka č. 12 – Upravená tabulka g) pro účely ex-post evaluace

Údaje převzaté z mid-term evaluační zprávy														Údaje z CSSF14+ k 31. 12. 2024			
Specifický cíl ITI/IPRÚ/CLLD	Opatření ITI/IPRÚ/CLLD	Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Dosažená hodnota indikátoru v mid term evaluaci			Konečná dosažená hodnota indikátoru			
		Kód indiká- toru	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodno- ta	Datum cílové hodnoty	Milník 31.12.201 8 (Je-li ŘO vyžadován)	Záv- aze- k	Datum závazku	% plnění	Dosaž- ená hodno- ta	Datum dosažené hodnoty	% plnění	
SC 1B – Zabezpečit kvalitní vzdělávání a podpořit volnočasové aktivity	Opatření 1 - Ve škole i za školou	50020	Podíl tříletých dětí umístěných v předškolním zařízení	%	Výsledek	77,3	31.12.2013	90,5	31.12.2023	Není požadová- n	-	-	-	-	-	-	
		50120	Počet osob využívající zařízení péče o děti do 3 let	Osoby	Výsledek	32	31.12.2015	45	31.12.2023	Není požadová- n	-	-	-	-	-	-	-
		50000	Počet podpořených vzdělávacích zařízení	Zařízení	Výstup	0	01.01.2014	4	31.12.2023	2	2	23.07.2018	50 %	5	31.10.2019	250 %	
		50001	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení	Osoby	Výstup	0	01.01.2014	120	31.12.2023	Není požadován	179	23.07.2018	149 %	347	27.02.2020	194 %	
		50030	Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém	%	Výsledek	5,4	31.12.2013	5	31.12.2023	Není požadová- n	6,8	31.12.2016	136 %	6,8	31.12.2017	136 %	
SC 1C – Modernizovat a vystavět dopravní infrastrukturu	Opatření 2 - BEZ omezení: Bezpečně – Ekologicky – Zdravě	75201	Počet nových nebo rekonstruovaných přestupních terminálů ve veřejné dopravě	Terminály	Výstup	0	01.01.2014	1	31.12.2023	1	1	16.08.2018	100 %	1	05.10.2019	100 %	
		75001	Počet realizací vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě	Realizace	Výstup	0	01.01.2014	4	31.12.2023	Není požadován	1	20.06.2018	25 %	6	30.09.2022	150 %	
		76401	Počet parkovacích míst pro jízdní kola	Parkovací místa	Výstup	0	01.01.2014	10	31.12.2023	Není požadován	20	16.08.2018	200 %	20	05.10.2019	200 %	
		75120	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě	%	Výsledek	30	31.12.2011	35	31.12.2023	Není požadován	0	0	0 %	31	31.12.2018	89 %	
SC 2A – Posílit konkurenceschopnost	Fiche 3 - Poklady naší ornice	94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader) (R.24/T.23)	FTE	Výsledek	0	31.12.2015	1	31.12.2023	2	0	31.12.2018	0 %	0	31.12.2024	0 %	
		93701	Počet podpořených zemědělských podniků/příjemců (O.4)	Podniky	Výstup	0	01.01.2014	9	31.12.2023	0	0	31.12.2018	0 %	11	31.12.2024	122 %	
	Fiche 4–U nás na venkově	94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader) (R.24/T.23)	FTE	Výsledek	0	31.12.2015	0	31.12.2023	2	0	31.12.2018	0 %	0	31.12.2024	0 %	

Údaje převzaté z mid-term evaluační zprávy														Údaje z CSSF14+ k 31. 12. 2024		
Specifický cíl ITI/IPRÚ/CLLD	Opatření ITI/IPRÚ/CLLD	Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Dosažená hodnota indikátoru v mid term evaluaci			Konečná dosažená hodnota indikátoru		
		Kód indiká- toru	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodno- ta	Datum cílové hodnoty	Milník 31.12.201 8 (je-li ŘO vyžadován)	Záv aze k	Datum závazku	% plnění	Dosaž ená hodno- ta	Datum dosažené hodnoty	% plnění
		93701	Počet podpořených zemědělských podniků/příjemců (O.4)	Podniky	Výstup	0	01.01.2014	6	31.12.2023	0	0	31.12.2018	0 %	7	31.12.2024	117 %
SC 2B – Podpořit regionální rozvoj a spolupráci	Fiche 5 - Za jeden provaz	92501	Celkové veřejné výdaje (O.1)	EUR	Výstup	0	01.01.2014	0	31.12.2023	0	0	31.12.2018	0 %	0	31.12.2024	0 %
SC 3A – Pečovat o životní prostředí a krajinu	Fiche 6 - Zelená má zelenou	92702	Počet podpořených akcí/operací (O.3)	akce/operace	Výstup	0	01.01.2014	0	31.12.2023	4	0	31.12.2018	0 %	0	31.12.2024	0 %
		93001	Celková (podpořená) plocha (O.5)	ha	Výstup	0	01.01.2014	0	31.12.2023	132	0	31.12.2018	0 %	0	31.12.2024	0 %
	Fiche 7 - Živé obce	92702	Počet podpořených akcí/operací (O.3)	akce/operace	Výstup	0	01.01.2014	12	31.12.2023	Není požadován	0	31.12.2018	0 %	22	31.12.2024	183 %
		94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader) (R.24/T.23)	FTE	Výsledek	0	31.12.2015	0	31.12.2023	Není požadován	0	31.12.2018	0 %	0	31.12.2024	0 %

Tabulka č. 13 – Návrh úpravy tabulky e) pro účely ex-post evaluace

Specifický cíl CLLD	Opatření CLLD	FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v Kč) – finanční plán při 1. Schválení SCLLD					FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v Kč) – finanční plán k 31. 12. 2024					Nezpůsobilé výdaje (v Kč)	Skutečný stav čerpání (v Kč)	Skutečný stav čerpání (v % z CZV)
		Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho podpora		Z toho vlastní zdroje příjemce		Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho podpora		Z toho vlastní zdroje příjemce				
			Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)		Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)			
SC 1B – Zabezpečit kvalitní vzdělávání a podpořit volnočasové aktivity	Opatření 1 - Ve škole i za školou	5 280 310 Kč	5 016 300 Kč	- Kč	264 010 Kč	- Kč	4 214 541 Kč	4 003 814 Kč	- Kč	173 209 Kč	37 518 Kč	119 148 Kč	4 214 541 Kč	100 %
SC 1C – Modernizovat a vystavět dopravní infrastrukturu	Opatření 2 - BEZ omezení: Bezpečně – Ekologicky – Zdravě	12 320 760 Kč	11 704 720 Kč	- Kč	616 040 Kč	- Kč	12 244 141 Kč	11 631 934 Kč	- Kč	612 207 Kč	- Kč	6 365 305 Kč	12 244 141 Kč	100 %
SC 2A – Posílit konkurenceschopnost	Fiche 3 - Poklady naší ornice	6 234 860 Kč	1 870 460 Kč	623 480 Kč	- Kč	3 740 920 Kč	7 760 790 Kč	2 111 876 Kč	1 187 931 Kč	- Kč	- Kč	- Kč	8 103 615 Kč	104 %
SC 2A – Posílit konkurenceschopnost	Fiche 4 – U nás na venkově	5 542 100 Kč	1 870 460 Kč	623 480 Kč	- Kč	3 048 160 Kč	5 602 178 Kč	1 283 021 Kč	721 700 Kč	- Kč	- Kč	14 501 Kč	4 128 154 Kč	74 %
SC 2B – Podpořit regionální rozvoj a spolupráci	Fiche 5 - Za jeden provaz	460 600 Kč	287 880 Kč	95 960 Kč	- Kč	76 760 Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	0 %
SC 3A – Pečovat o životní prostředí a krajinu	Fiche 6 - Zelená má zelenou	3 057 090 Kč	2 292 820 Kč	764 270 Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	0 %
SC 3A – Pečovat o životní prostředí a krajinu	Fiche 7 - Živé obce	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	8 833 809 Kč	3 554 932 Kč	1 999 650 Kč	- Kč	- Kč	18 205 Kč	7 309 294 Kč	83 %

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.2 Do jaké míry přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů (věcný a finanční pokrok realizace SCLLD)?

Klíčová zjištění

U většiny Opatření/Fichí nebylo dosaženo žádných hodnot (nebo velmi nízkých) indikátorů výsledků a výstupů z důvodu malého množství (příp. žádného) ukončených projektů.

Z realizovaných výzev a přijatých/schválených projektů ovšem MAS předpokládá, že nastavené hodnoty indikátorů budou po ukončení realizace SCLLD plněny, s výjimkou Fiche 6 PR PRV, která nebyla dosud čerpána (nepřijatá projekty) a bude přelokována na novou Fichi 7. MAS předpokládá změnu indikátorového plánu.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. <i>Monitoring plnění indikátorů</i>	<i>průběžně</i>	<i>Kancelář MAS</i>	<i>Probíhalo dle plánu.</i>
2. <i>Změna indikátorového plánu</i>	<i>12/2019</i>	<i>Kancelář MAS</i>	<i>Provedeno dle plánu.</i>

Odpovědi na evaluační podotázky

C.2.1) Do jaké míry jsou v souladu s indikátorovým plánem dosahovány hodnoty indikátorů výstupů a výsledků v jednotlivých Opatřeních/Fichích Programových rámců?

Odpověď:

MAS Bohdanečsko ve většině případů dosáhla plánovaných hodnot indikátorů, přičemž u řady z nich došlo dokonce k jejich překročení. Jedinou výjimkou bylo nenaplnění indikátoru 75120 – Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě, kde bylo dosaženo pouze 89 % cílové hodnoty. Z implementovaných Fichí nebyly naplněny pouze Fiche 5 a 6, které byly zrušeny, a nově zavedený článek 20, u něž ale i přesto došlo k výrazně vyššímu čerpání, než se původně plánovalo.

Celkově lze tedy konstatovat, že implementace SCLLD v Programových rámcích byla z hlediska naplňování indikátorů velmi úspěšná a odpovídala reálným potřebám území.

Klíčová zjištění:

- 1. Ve většině Opatření a Fichí byly cílové hodnoty indikátorů naplněny nebo překročeny, což svědčí o vhodném nastavení výzev a silné poptávce po podporovaných typech intervencí v území MAS Bohdanečsko.**
- 2. Nedosažení cílových hodnot se týkalo pouze dílčích případů, zejména zrušených Fichí 5 a 6 a jednoho indikátoru (75120), kde byl dosažen 89% podíl. V případě nově zavedeného článku 20 PRV došlo naopak k nadprůměrnému čerpání, což potvrzuje jeho vhodnost a aktuálnost pro území.**

C.2.3) Do jaké míry upravovala MAS cílové hodnoty indikátorů prostřednictvím žádosti (žádostí) o změnu strategie (u jakých indikátorů, jak a proč)?

Odpověď:

V rámci implementace SCLLD MAS Bohdanečsko upravila cílové hodnoty indikátorů pouze v nezbytných případech, a to prostřednictvím dvou schválených žádostí o změnu strategie.

*První úprava proběhla v rámci **změny č. 5**, která souvisela se **zrušením Fiche 5 a 6** a se **zavedením nové Fiche 7** zaměřené na článek 20 PRV. Tato změna reagovala na nízký zájem o původně vymezené oblasti podpory, a naopak silnou poptávku ze strany žadatelů po intervencích zaměřených na zázemí pro spolkovou činnost a komunitní život na venkově.*

*Druhá změna proběhla v rámci **změny č. 9** a souvisela s **navýšením alokace pro přechodné období v PRV**, včetně úpravy odpovídajících cílových hodnot indikátorů.*

*Ve všech případech byly úpravy indikátorů **odůvodněné, odpovídaly vývoji v území** a vedly k efektivnějšímu využití alokovaných prostředků.*

Klíčová zjištění:

- 1. MAS přistupovala k úpravám cílových hodnot indikátorů obezřetně a pouze v případech, kdy to vyžadoval vývoj v území nebo technické okolnosti implementace (zrušení nebo přidání Fiche, navýšení alokace). Úpravy byly provedeny v souladu s pravidly a vedly k lepšímu naplnění cílů strategie.*

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.2 Jak přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů?

Realizace jednotlivých Opatření a Fichí Programových rámců v rámci SCLLD MAS Bohdanečsko významně přispěla k naplňování hodnot indikátorů výstupů a výsledků. Ve většině případů byly plánované cílové hodnoty indikátorů naplněny nebo dokonce překročeny. Výjimku představují pouze okrajové případy, zejména u indikátoru 75120 – Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě, jehož cílové hodnoty bylo dosaženo pouze z 89 %. Tento výsledek je však spojen s charakterem intervence a nepředstavuje systémové selhání.

K dílčím změnám indikátorového rámce došlo výhradně v odůvodněných případech – šlo o zrušení Fichí 5 a 6 a zavedení nové Fiche 7 (změna č. 5) a o navýšení alokace v přechodném období (změna č. 9). Ve všech případech byly úpravy cílových hodnot indikátorů podloženy vývojem v území a zájmem žadatelů, a vedly tak k efektivnějšímu využití dostupných prostředků.

MAS přistupovala ke správě indikátorového rámce odpovědně, flexibilně reagovala na vývoj v území a její nastavení přispělo k efektivnímu naplnění cílů SCLLD.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

- 1. **Plnění indikátorů bylo úspěšné, indikátory byly nastaveny reálně.** Většina plánovaných cílových hodnot indikátorů byla naplněna nebo překročena, což potvrzuje kvalitní plánování i realizaci projektů.*
- 2. **Úpravy indikátorového rámce probíhaly zcela účelně a racionálně** – MAS přistupovala k úpravám obezřetně, pouze v nezbytných případech, a v návaznosti na aktuální potřeby území a žadatelů.*

-
3. **Doporučení pro další období:** V budoucím programovém období by bylo dobré zachovat důraz na flexibilitu v nastavení Fichí a indikátorů a zároveň průběžně vyhodnocovat jejich plnění, aby bylo možné včas reagovat na změny v poptávce i absorpční kapacitě žadatelů.
-

2.3.3 EO: C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, zda podpořené intervence (projekty), respektive vynaložené prostředky vedly k dosahování stanoveného efektu, tj. do jaké míry splnily svůj účel.

Otázka je zodpovězena na základě zjištění vyplývajících z případových studií. Zaměřuje se na skutečnost, zda projekty (intervence) přináší do území MAS právě ty efekty, které jsou očekávány.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Žádosti o dotaci, studie proveditelnosti, další přílohy s informacemi o projektu (např. příloha s detailním popisem plánovaných aktivit projektu, tisková verze žádosti o podporu apod.)
- Žadatelé – individuální rozhovory
- Evaluační zpráva, případové studie a rozhovory realizované v rámci mid-term evaluace

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Dotazování
- Případové studie
- Syntéza

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?

Klíčová zjištění

Byly podpořeny potřebné projekty, které doplnily potřebnou infrastrukturu v oblasti bezpečnosti, vybavení základní školy, technologii výroby a zvýšení kapacity penzionu. Z případových studií vyplývá, že by mělo dojít k bezproblémovému dosažení plánovaných výstupů a výsledků a naplnění potřeb cílových skupin. Výstupy, výsledky a dopady dosažené prostřednictvím realizace jednotlivých projektů jsou dlouhodobě udržitelné, u některých projektů významně nad rámec povinné doby udržitelnosti. Dle zpracovaných případových studií dochází k účelnému vynaložení finančních prostředků prostřednictvím SCLLD.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. <i>Monitoring rizik nenaplnění výstupů a výsledků realizovaných projektů</i>	<i>průběžně</i>	<i>Kancelář MAS</i>	

Odovědi na evaluační podotázky

C.3.1) Do jaké míry vedly projekty v jednotlivých Opatřeních/Fichích Programových rámců k dosažení předpokládaných (plánovaných) výstupů a výsledků?

Odpověď:

Na základě analýzy všech pěti případových studií lze konstatovat, že projekty napříč jednotlivými Opatřeními/Fichemi Programových rámců ve většině případů vedly k naplnění plánovaných výstupů a výsledků, a to jak z hlediska kvantitativních indikátorů, tak kvalitativního přínosu pro cílové skupiny.

Všechny hodnocené projekty:

- naplnily stanovené cíle a vykázaly plánované hodnoty indikátorů, případně je překročily;
- dosáhly očekávaných efektů pro příjemce i pro cílové skupiny (zlepšení vybavenosti, komfortu, bezpečnosti, technické infrastruktury, podmínek pro podnikání apod.);
- nevykazovaly zásadní problémy v realizaci nebo udržitelnosti.

Výjimkou byla pouze jedna komplikace související s indikátorem "počet přepravených osob" u projektu výstavby přestupního terminálu, kde byl jeho vývoj krátkodobě negativně ovlivněn pandemií Covid-19. Indikátor byl však ve výsledku rovněž naplněn.

V několika případech příjemci zmiňovali administrativní náročnost při žádosti přes MAS nebo obtíže s cenovým marketingem (zejména u menších nákupů vybavení), tyto faktory však neohrožily samotné naplnění výstupů/výsledků.

Shrnutí hlavních zjištění:

1. **Plánované výstupy a výsledky byly dosaženy** – u všech pěti projektů došlo k naplnění cílových hodnot indikátorů.
2. **Významné přínosy pro cílové skupiny** – všechny projekty přinesly zlepšení podmínek v území, posílení komunitního a kulturního života, infrastruktury, podnikatelského zázemí nebo dostupnosti dopravy.
3. **Dobrá míra udržitelnosti** – všechny výstupy byly udrženy a jsou dále využívány v souladu s účelem projektů.
4. **Díličí problémy byly marginální** – vyskytly se pouze menší technické, cenové či administrativní komplikace, které nebránily dosažení výsledků.

Některé projekty přinesly i neočekávané efekty – např. nové využití veřejného prostoru, další investice, nebo vyšší společenské zapojení.

C.3.2) Do jaké míry vedou intervence k uspokojování potřeb cílových skupin daného projektu (relevantních k Opatřením/Fichím Programových rámců)?

Odpověď:

Na základě zpracovaných případových studií lze konstatovat, že **projekty realizované v rámci Programových rámců IROP a PRV ve sledovaném území ve většině případů významně přispěly k uspokojování potřeb svých cílových skupin**. Ve všech analyzovaných případech došlo k přímému dopadu intervencí na konkrétní uživatele – ať již šlo o žáky a pedagogy, seniory a obyvatele obcí, podnikatele či účastníky veřejné dopravy.

Shrnutí efektů podle typů projektů:

- **Veřejný sektor (IROP, PRV – obce):**

Intervence vedly ke **zvýšení kvality života v obcích**, zejména zajištěním dostupnější a bezpečnější

dopravy, kvalitnějšího zázemí pro komunitní a kulturní akce a modernějšího prostředí ve školách. Projekty **naplnily skutečné potřeby uživatelů**, často i s přesahem do širší komunity (např. vznik nových aktivit díky vybavení nebo úpravám veřejného prostoru).

- Podnikatelské subjekty (PRV):

Intervence přispěly ke **zvýšení provozní efektivity, komfortu a zázemí pro zaměstnance**, v některých případech také ke zvýšení poptávky po službách nebo produktivitě práce. Přínos byl **jasně vnímaný přímo příjemci**, přestože šlo o menší investice (užitkový vůz, vybavení prostor).

Míra naplnění potřeb cílových skupin:

- Ve většině případů byly potřeby naplněny plně.

- V některých případech by bylo možné přínos ještě rozšířit (např. projekt vytvořil zázemí, které lze dále rozvíjet dle kapacit a zájmu komunity).

- Projekty nebyly izolovanými zásahy – **často byly součástí širší strategie rozvoje nebo reakce na opakované požadavky občanů či uživatelů.**

Intervence MAS **odpovídaly identifikovaným potřebám cílových skupin a jejich realizace přispěla k viditelnému zlepšení podmínek v území.** Tam, kde nebylo možné potřeby naplnit zcela (např. kvůli limitovaným prostředkům), sehrály projekty významnou roli v jejich postupném naplňování nebo zviditelnění.

C.3.3) Do jaké míry jsou výstupy a výsledky a dopady dosažené v jednotlivých Programových rámcích skutečně udržitelné?

Odpověď:

Na základě pěti případových studií lze konstatovat, že **projekty realizované v rámci Programových rámců IROP a PRV byly v době evaluace funkční, aktivně využívané a z hlediska formálních i faktických podmínek udržitelné.**

Zajištění udržitelnosti ze strany příjemců:

- Veřejné projekty (obce, školy):

- Udržitelnost je zajištěna institucionálně – obecní nebo školské zařízení pokračují ve své činnosti, investice slouží dlouhodobě a jsou průběžně využívány (např. terminál, jazyková učebna, vybavení pro kulturní akce).
- Výstupy jsou **plně integrovány do provozu a služeb**, často se dále rozvíjejí (např. využití učebny i pro komunitní jazykové kurzy).
- Provozní náklady (např. údržba, obnova drobného zařízení) jsou pokrývány z rozpočtu zřizovatele.

- Podnikatelské projekty:

- V době hodnocení byly investice funkční, účelně využívané a přispívaly k provozní efektivitě nebo ke zvýšení komfortu zaměstnanců (užitkový vůz, modernizace zázemí).
- Projekty mají přímou vazbu na předmět podnikání – **příjemci mají silnou motivaci výstupy udržet.**

Rizika a faktory ovlivňující udržitelnost:

- Nejčastějším faktorem nejistoty je personální nebo ekonomická kapacita příjemce (např. malé obce nebo malé podniky).
- U žádného z projektů nebylo identifikováno bezprostřední riziko zániku výstupů, nicméně:

- u některých projektů může být **rizikem dlouhodobý provoz bez možnosti další investice do obnovy či rozšíření**;
- **vnější faktory** (např. změny v dopravních tocích, demografické změny, změny trhu) mohou ovlivnit efekt nebo využitelnost výstupů.

Výstupy a výsledky projektů realizovaných prostřednictvím MAS Bohdanečsko jsou v naprosté většině **reálně udržitelné – jsou aktivně využívány, jejich přínos je nadále relevantní a příjemci mají zájem na jejich zachování**. Udržitelnost není ohrožena formálně ani z pohledu běžného provozu. V jednotlivých případech může být závislá na vnějších podmínkách, ale ty nejsou v tuto chvíli limitující.

Klíčová zjištění:

1. **Plnění výstupů a výsledků projektů bylo ve většině případů zajištěno v souladu s plánem.**
Projekty dosáhly svých deklarovaných výstupů i výsledků a v některých případech došlo k jejich rozšíření oproti původnímu záměru. Realizace probíhala bez závažnějších problémů, případné komplikace byly řešeny operativně.
2. **Podpořené projekty přispěly k uspokojování skutečných potřeb cílových skupin.**
Intervence reagovaly na reálnou poptávku – potřeby dětí, rodičů, pedagogů, kulturních komunit, podnikatelů i samospráv. Přínos byl zpravidla bezprostřední a srozumitelný, projekty často přinesly zlepšení kvality života nebo pracovních podmínek.
3. **Udržitelnost výstupů a výsledků projektů je ve všech případech hodnocena jako vysoká.**
Výstupy jsou zakotveny v běžném fungování subjektů, které projekt realizovaly. V případě veřejných projektů se jedná o standardní součást veřejných služeb; v případě podnikatelských projektů o integrální součást podnikání. Rizika zániku nebo nevyužívání jsou nízká.
4. **Přidanou hodnotou podpory MAS je zprostředkování podpory i pro menší subjekty a menší projekty.**
*Případové studie ukazují, že MAS dokázala umožnit realizaci kvalitních projektů, které by z jiných zdrojů financování nemusely být podpořeny. Dochází tak k **lokálním změnám s vysokou mírou relevance a efektivity** vzhledem k investovaným prostředkům.*

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?

Na základě zpracovaných případových studií a jejich syntézy lze konstatovat, že finanční prostředky alokované prostřednictvím Programových rámců MAS Bohdanečsko byly vynaloženy účelně a intervence splnily svůj účel. Projekty dosáhly plánovaných výstupů a výsledků, přičemž naprostá většina z nich reagovala na konkrétní potřeby cílových skupin v území a přinesla jim bezprostřední užitek.

Plánované indikátory byly naplněny, v některých případech dokonce překročeny, a nebyla identifikována žádná systémová rizika, která by ohrožovala udržitelnost výsledků. Projekty byly ve své podstatě dobře připravené, implementovány bez zásadních problémů a zakotveny v reálných potřebách obcí, škol, podnikatelů i neziskového sektoru. Způsob využívání investic po ukončení projektů potvrzuje jejich smysluplnost a zakotvení do běžného fungování realizátorů.

Zároveň lze říci, že podpora MAS umožnila realizaci i menších a specifických projektů, které by se bez této formy financování obtížně prosadily v jiných dotačních schématech. To přispívá k efektivnímu rozvoji území s vysokou mírou přiměřenosti a užitečnosti jednotlivých zásahů.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

1. **Projekty byly účelné a smysluplně zacílily podporu – zachovat strategický přístup k výběru Fichí/Opatření.**

Intervence přinesly konkrétní výsledky v souladu s potřebami území. MAS by měla i v příštích obdobích vycházet z kvalitně zpracovaných priorit a důsledně reflektovat potřeby území při nastavování výzev a podporovaných aktivit.

2. **Významné pozitivum: jednoduchost a přístupnost programu pro menší projekty – zachovat flexibilitu podpory.**

MAS umožnila realizaci i menším žadatelům, zejména v oblasti komunitního života či drobného podnikání. V budoucnu doporučujeme zachovat prostor pro takové intervence, které v jiných dotačních titulech často nemají šanci.

3. **Projekty čelily drobným provozním nebo administrativním výzvám – posílit informační podporu žadatelům i sdílení dobré praxe.**

V některých případech příjemci uváděli problémy s orientací v pravidlech, výběrovými řízeními či provozem nově pořízeného vybavení. Doporučujeme pokračovat ve vzdělávání žadatelů a zvažovat sdílení zkušeností např. formou tematických setkání nebo sborníku příkladů dobré praxe.

4. **Udržitelnost výstupů je zatím deklarována, ale může být ohrožena externími faktory – sledovat dlouhodobý dopad.**

U některých projektů (např. v podnikání nebo kulturní oblasti) může být udržitelnost ovlivněna ekonomickým vývojem, demografií či provozními náklady. Doporučujeme nastavit jednoduchý systém následného sledování využívání výstupů po ukončení projektů.

2.3.4 EO: C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně a do jaké míry přinesly i neplánované (pozitivní i negativní) účinky?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, zda bylo dosaženo výstupů a výsledků odpovídajících vynaloženým finančním prostředkům. Tedy zda s danými finančními prostředky mohlo či nemohlo být dosaženo více (co do kvality i kvantity) výstupů a výsledků.

Dále je cílem této evaluační otázky určit a vyhodnotit, zda bylo prostřednictvím intervencí (projektů) dosaženo ještě nějakých dalších předem neplánovaných výsledků (výstupů, dopadů) - účinků, a to jak pozitivních, tak nežádoucích/negativních. A to na jakékoliv úrovni, tj. přímo u příjemce, u cílových skupin, u dalších dotčených osob či organizací (stakeholderů) apod. Smyslem ex-post hodnocení je zjistit veškeré možné účinky intervencí realizovaných v území MAS v programovém období 2014–2020.

Otázka je zodpovězena na základě rozhovorů s příjemci a prostřednictvím zpracování případových studií.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Žádosti o dotaci, studie proveditelnosti, další přílohy s informacemi o projektu (např. příloha s popisem plánovaných příměstských táborů, tisková verze žádosti o dotaci apod.)
- Příjemci – individuální rozhovory
- Záznamy z nepodpořených projektů
- Evaluační zpráva, případové studie a rozhovory realizované v rámci mid-term evaluace

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Dotazování
- Případové studie
- Syntéza

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně a do jaké míry přinesly i neplánované (pozitivní i negativní) účinky?

Klíčová zjištění

Finanční prostředky na intervence v PR IROP a PRV byly vynaloženy účinně, protože umožnily realizovat plánované aktivity v rozsahu odpovídajícím cílům strategie.

Vedle plánovaných efektů se objevily i neplánované účinky – pozitivně lze zmínit posílení spolupráce mezi místními aktéry, rozvoj nových partnerství a zvýšení povědomí o činnosti MAS. Jako méně očekávaný, spíše negativní efekt, lze uvést vyšší administrativní náročnost některých procesů.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. <i>Prezentovat vhodnou formou realizované projekty, především pozitivní efekty projektů</i>	<i>průběžně</i>	<i>Kancelář MAS</i>	<i>Realizované projekty byly pravidelně prezentovány minimálně na valné hromadě členů MAS a valné hromadě mikroregionu. Dále jsou průběžně zveřejňovány v mapě realizovaných projektů a na sociálních sítích MAS (FB).</i>

Odpovědi na evaluační podotázky

C.4.1) Do jaké míry odpovídají dosažené výstupy a výsledky výši vynaložených prostředků (vstupů) v daném Opatření/fichi Programového rámce?

Odpověď:

Na základě zpracovaných případových studií a expertní znalosti členů realizačního týmu MAS lze konstatovat, že dosažené výstupy a výsledky projektů odpovídají vynaloženým finančním prostředkům. U vybraných projektů byla patrná vysoká účelnost a efektivita vynaložených prostředků s ohledem na potřeby cílových skupin, kvalitu výstupů i míru jejich využívání v praxi. U některých projektů se ukazuje, že vyšší kvalita byla zajištěna např. kombinací investice a nasazení vlastních zdrojů příjemců (materiálních, lidských, časových).

Ve všech analyzovaných případech lze označit míru přiměřenosti vstupů k výstupům za velmi dobrou. Projekty byly zpravidla realizovány s ohledem na efektivní využití zdrojů a bez známek nadhodnoceného rozpočtu. Zkušenost MAS v roli zprostředkujícího subjektu zároveň potvrzuje, že systém hodnocení žádostí (včetně věcného hodnocení, rozpočtového přezkumu a kontrolní činnosti) účinně minimalizuje riziko neúčelného či nehospodárného nakládání s prostředky.

C.4.2) Do jaké míry vedly intervence (projekty) v Programových rámcích k dosažení předem nepředpokládaných pozitivních výsledků?

Odpověď:

MAS Bohdanečsko na základě zpracovaných případových studií identifikovala řadu nepředpokládaných pozitivních výsledků, které jednotlivé projekty přinesly nad rámec plánovaných výstupů a výsledků. Tyto přínosy často zahrnovaly společenské, komunitní, reputační nebo provozní efekty, které nebyly uvedeny v žádostech, ale byly zřejmé z reflexe samotných příjemců.

Programový rámec IROP: Opatření 1 – Ve škole i za školou

SC 1B – Zabezpečit kvalitní vzdělávání a podpořit volnočasové aktivity

- Kromě zvýšení kvality výuky a naplnění cílů v oblasti jazykového vzdělávání se projekt projevil také v širší motivaci žáků k učení a jejich zapojení do výuky.
- Učebna začala být využívána i pro další předměty a školní akce.
- Došlo ke zvýšení atraktivity školy pro rodiče a zlepšení školního klimatu.

Nepředpokládaný přínos: posílení prestiže školy a motivace žáků i pedagogů.

SC 1C – Modernizovat a vystavět dopravní infrastrukturu

- Projekt zlepšil nejen přestupní vazby, ale vedl také ke zvýšení bezpečnosti v okolí stanice.
- Pozitivní ohlas veřejnosti vedl k rozšíření spolupráce obce s krajem a plánům na další návaznosti (cykloinfrastruktura, informační systémy).
- Projekt podpořil vnímání veřejné dopravy jako komfortní a bezpečné varianty.

Nepředpokládaný přínos: širší diskuse o dopravních vazbách a plánování dalších investic v návaznosti na projekt.

Programový rámec PRV

SC 2A – Posílit konkurenceschopnost

- V obou případech vedla realizace projektu k dalším krokům rozvoje podnikání, které nebyly součástí žádosti.
- Došlo k vyšší efektivitě práce, rozšíření nabídky služeb a posílení konkurenceschopnosti.
- V případě zemědělského projektu také ke zvýšení povědomí o regionálních produktech a navázání komunitní spolupráce (např. s místními školami).

Nepředpokládaný přínos: rozvoj reputace, rozšíření zákaznické základny, posílení spolupráce v regionu.

SC 3A – Pečovat o životní prostředí a krajinu

- Vybavení přispělo nejen ke zvýšení kvality kulturních akcí, ale také k většímu zapojení obyvatel napříč generacemi.
- Projekt podpořil vznik nových komunitních aktivit a upevnil vazby mezi obyvateli obce.
- Zlepšilo se využití veřejného prostoru a aktivizovala se místní komunita.

Nepředpokládaný přínos: posílení komunitního života a místní identity.

Klíčová zjištění:

1. Pozitivní vedlejší efekty přesahují původní účel projektů

Projekty napříč programovými rámci často přinesly přínosy, které nebyly v projektových žádostech plánovány, jako např. zvýšení prestiže školy, aktivizace komunity nebo nové obchodní příležitosti pro podnikatele.

2. Intervence podporují dlouhodobé změny v chování cílových skupin

Vzdělávací a komunitní projekty přispěly ke změnám v každodenním fungování příjemců i cílových skupin – např. větší zájem žáků o výuku, zapojení obyvatel do dění v obci nebo posun podnikatelů směrem k inovaci.

3. Projekty často generují další investiční nebo rozvojové impulzy

Úspěšné realizace přispěly k plánování navazujících kroků – např. další infrastruktura, návazné projekty, rozvoj nových aktivit – a tím posilují multiplikační efekt intervencí MAS.

4. Nepředpokládané efekty se objevují zejména u projektů s komunitním nebo lidským rozměrem

Projekty zaměřené na školství, kulturu či komunitní život vykazují vyšší míru nepředpokládaných pozitivních dopadů než reinvestice do vybavení nebo infrastruktury – právě díky silnějším vazbám na cílové skupiny.

C.4.3) Do jaké míry vedly intervence (projekty) v jednotlivých Programových rámcích k dosažení předem nepředpokládaných negativních výsledků?

Programový rámec IROP

Specifický cíl 1B – Zabezpečit kvalitní vzdělávání a podpořit volnočasové aktivity

V rámci tohoto cíle nebyly identifikovány žádné zásadní nepředpokládané negativní dopady. Potenciálním rizikem se může stát podcenění technické podpory nebo softwarové aktualizace u pořízeného vybavení, které může vést ke snížení využitelnosti v delším horizontu. Tyto jevy však příjemce aktivně řeší a nevnímají je jako zásadní.

Specifický cíl 1C – Modernizovat a vystavět dopravní infrastrukturu

U dopravních projektů nebyly v rámci případové studie identifikovány výrazné negativní efekty. Za určitý dílčí efekt lze považovat zvýšený tlak na rozšiřování systému navazující infrastruktury (např. parkovišť, přístřešků pro kola), který ovšem není přímým dopadem projektu, ale spíše důsledkem jeho úspěchu a vyššího využívání.

Programový rámec PRV

Specifický cíl 2A – Posílit konkurenceschopnost

U projektů zaměřených na podnikatele nebyly identifikovány žádné výrazné negativní dopady. Příjemci uváděli mírně zvýšenou administrativní a účetní zátěž spojenou s udržením projektu, avšak tuto skutečnost vnímají jako běžnou součást dotačního režimu. V žádném případě se nejednalo o faktor, který by omezoval dopad nebo udržitelnost projektu.

Specifický cíl 3A – Pečovat o životní prostředí a krajinu

U komunitních projektů nebyly zaznamenány negativní vedlejší dopady. V jednom případě byla zmíněna dočasná zátěž místních dobrovolníků při samotné realizaci akce (logistika, čas), což však bylo vnímáno jako přirozená součást přípravy, a nikoliv jako důsledek podpory z PRV.

Klíčová zjištění:

- 1. Nepředpokládané negativní dopady projektů se v rámci hodnocených intervencí nevyskytly.**
Ve všech analyzovaných případech byly dosažené výsledky v souladu s plánovaným účelem a žádné významné vedlejší negativní efekty nebyly identifikovány.
 - 2. Menší provozní nebo organizační výzvy se objevily, ale neovlivnily efektivitu intervencí.**
Příjemci zmínili například vyšší administrativní nároky nebo potřebu doplňkové infrastruktury,
-

avšak tyto jevy byly spíše běžnou součástí realizace a nevedly ke zpochybnění smysluplnosti podpory.

3. **Zacílení podporovaných opatření/fichí bylo nastaveno adekvátně potřebám území i cílových skupin.** Projekty byly realizovány v prostředí, které bylo na intervenci připravené, což minimalizovalo riziko negativních vedlejších jevů.
-

Odpoověď na evaluační otázku, doporučení

C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně a do jaké míry přinesly i neplánované (pozitivní i negativní) účinky?

Odpoověď:

Na základě syntézy poznatků z případových studií lze konstatovat, že **finanční prostředky byly ve všech hodnocených projektech vynaloženy účelně a vedly k naplnění zamýšlených cílů**. Dosažené výstupy a výsledky odpovídaly výši vynaložených prostředků, přičemž MAS ani příjemci neidentifikovali případy neefektivního či neúčelného využití podpory.

Současně se u více projektů **objevily pozitivní dopady, které původně nebyly v projektových žádostech plánovány** – například rozvoj nových aktivit příjemců, posílení spolupráce s komunitou nebo rozšíření cílové skupiny. Tyto efekty zvyšují přínos intervencí pro území a cílové skupiny.

Žádné významné neplánované negativní dopady nebyly v rámci hodnocených projektů zjištěny. Vyskytly se pouze běžné provozní komplikace, které však neměly vliv na udržitelnost nebo účelnost projektů.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

1. **Intervence byly realizovány účelně a v souladu s potřebami území.** Podporované projekty přinášejí konkrétní a udržitelné výsledky.
 2. **Neplánované pozitivní efekty zvyšují přidanou hodnotu projektů.** MAS může tyto efekty v budoucnu aktivněji sledovat a komunikovat jako ukazatele kvality.
 3. **Negativní dopady nebyly zaznamenány.** I nadále je vhodné sledovat potenciální rizika zejména v oblasti provozní a personální kapacity příjemců.
-

2.3.5 EO: C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů Opatření/Fichí Programových rámců?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, zda bylo prostřednictvím intervencí (projektů) dosaženo stanovených cílů specifických cílů SCLLD, na které navazují jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců.

Otázka je zodpovězena na základě zjištění vyplývajících z případových studií.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- SCLLD – cíle jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců (do kterých budou náležet vybrané projekty, u kterých zpracovává případové studie)
- Intervenční logika (viz otázku B.1)
 - Evaluační zpráva, případové studie a rozhovory realizované v rámci mid-term evaluace

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Dotazování
- Případové studie
- Komparativní analýza
- Syntéza

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů opatření/fichí Programových rámců?

Klíčová zjištění

Odpověď:

Intervence v jednotlivých programových rámcích jednoznačně vedou k dosahování specifických cílů opatření/fichí.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. <i>Prezentovat vhodnou formou realizované projekty, především to, jak přispívají k plnění obecných cílů SCLLD</i>	<i>průběžně</i>	<i>kancelář MAS</i>	<i>Realizované projekty byly pravidelně prezentovány minimálně na valné hromadě členů MAS a valné hromadě mikroregionu. Dále jsou průběžně zveřejňovány v mapě realizovaných projektů a na sociálních sítích MAS (FB).</i>

Odpovědi na evaluační podotázky

C.5.1) Do jaké míry naplňovaly cíle jednotlivých intervencí (projektů) specifický cíl daného Opatření/Fiche, tj. vedly k dosahování specifických cílů v jednotlivých Programových rámcích?

Odpověď:

Na základě zpracovaných případových studií a analýzy dat z realizace SCLLD lze konstatovat, že realizované projekty naplňovaly cíle jednotlivých specifických cílů Programových rámců ve vysoké míře. Níže uvádíme shrnutí podle jednotlivých Programových rámců a specifických cílů:

Programový rámec IROP

Specifický cíl 1B – Zabezpečit kvalitní vzdělávání a podpořit volnočasové aktivity

*Projekt **interaktivní jazykové učebny** realizovaný v základní škole významně přispěl k modernizaci výuky cizích jazyků, motivaci žáků a podpoře aktivních výukových metod. Výstupy projektu byly zcela v souladu se zaměřením specifického cíle – zvýšení kvality a dostupnosti vzdělávání. Zároveň projekt podpořil dlouhodobý rozvoj školy jako centra komunitního života.*

Specifický cíl 1C – Modernizovat a vystavět dopravní infrastrukturu

*Projekt **přestupního terminálu Rybitví** přispěl k naplnění cíle zlepšení dopravní obslužnosti a bezpečnosti. Došlo ke zkvalitnění přestupních vazeb mezi autobusovou a vlakovou dopravou i ke*

zvýšení komfortu cestujících. Efekt projektu odpovídá jak kvalitativním, tak kvantitativním očekáváním daného specifického cíle.

Programový rámec PRV

Specifický cíl 2A – Posílit konkurenceschopnost

Projekty zaměřené na **podporu podnikání a zemědělství** (bylinková farma a truhlářství) prokazatelně přispěly ke zvýšení výrobních a provozních kapacit, profesionalizaci činnosti, diverzifikaci nabídky a posílení stability podnikání v regionu. Cíle byly naplněny v souladu s Fichemi a strategií ekonomického rozvoje venkova.

Specifický cíl 3A – Pečovat o životní prostředí a krajinu

Projekt **kulturního vybavení v obci Strašov** podpořil komunitní život, zlepšil podmínky pro kulturní a společenské akce a posílil lokální identitu. Naplnil tak záměr posilovat kvalitu veřejného prostoru a spolkového života, jak předpokládal příslušný specifický cíl.

Ve všech analyzovaných případech byl zaznamenán **jasný přínos projektů k naplnění strategických záměrů jednotlivých specifických cílů**. Intervence navíc často generovaly i širší dopady, jako je větší komunitní zapojení, posílení spolupráce nebo stabilizace regionálních aktérů, čímž přispívaly i k obecnějším cílům SCLLD.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů Opatření/Fichí Programových rámců?

Odpověď:

Na základě zpracovaných případových studií a diskuze Fokusní skupiny lze konstatovat, že **realizované intervence v rámci jednotlivých Programových rámců vedly ve vysoké míře k naplnění specifických cílů**, na které byly příslušné fiche a opatření zaměřeny. Projekty byly v převážné většině správně tematicky i věcně zacíleny, dosahovaly plánovaných výstupů a výsledků, a zároveň generovaly i širší přínosy pro území MAS Bohdanečsko.

V jednotlivých oblastech byly identifikovány konkrétní efekty odpovídající strategickému rámování cílů – např. zvýšení kvality vzdělávání, zlepšení dostupnosti veřejné dopravy, modernizace podnikatelského prostředí nebo podpora komunitního života. Realizované projekty tak byly **v přímé vazbě na cíle SCLLD a přispěly k jejich naplnění v praxi**.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

- 1. Projekty byly věcně dobře cílené a efektivně přispěly k plnění specifických cílů.**
Intervence vykazovaly silnou vazbu mezi plánovanými cíli a realizovanými výstupy, což ukazuje na kvalitní nastavení výzev a výběrových kritérií MAS.
 - 2. Realizace projektů vedla i k širším dopadům, které podporují plnění dalších (nepřímo navázaných) cílů SCLLD.**
Doporučení je do budoucna posilovat monitoring těchto přínosů a zohlednit je v hodnocení dopadu.
 - 3. Specifické cíle PRV a IROP byly v analyzovaných případech naplňovány konzistentně, avšak úspěšnost závisí na kvalitní animaci a přípravě projektů.**
V dalším období by bylo vhodné nadále rozvíjet expertní podporu pro žadatele v předprojektové fázi, aby byly zachovány silné vazby na SCLLD.
-

4. **MAS má potenciál pro strategické řízení územního rozvoje, které překračuje rámec prostého čerpání dotací.**

MAS by měla i nadále posilovat tuto roli, zejména v propojení mezi strategickými cíli MAS a reálnými potřebami žadatelů a cílových skupin.

2.3.6 EO: C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, zda a jak byla prostřednictvím intervencí (projektů) do území MAS doručena přidaná hodnota. Neméně důležitým cílem této otázky je také získat a prezentovat důkazy o potřebě implementace metody LEADER/CLLD v následujících programových obdobích. MAS tedy identifikuje přínosy realizace metody LEADER/CLLD, kterých by bez tohoto nástroje nebyl možné v území MAS dosáhnout.

Otázka je zodpovězena na základě zjištění vyplývajících z poznatků případových studií a znalostí a zkušeností členů Focus Group.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Zpracované Případové studie
- Zápisy z realizovaných rozhovorů
- Poznátky z Focus Group
- Studie proveditelnosti, Podnikatelský záměr (tj. přílohy ŽoD popisující, jak byly cílové skupiny zapojeny do přípravy projektu)
- Evaluační zpráva, případové studie a rozhovory realizované v rámci mid-term evaluace

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Dotazování
- Focus Group
- Případové studie,
- Komparativní analýza
- Syntéza

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?

Klíčová zjištění

Intervence v jednotlivých PR vedly do velké míry k dosažení přidané hodnoty LEADER především díky tomu, že se působením MAS v regionu podařilo nastartovat novou platformu pro setkávání v různých tématech a napříč sektory. Projekty realizované MAS jsou obvykle připravovány komunitním způsobem a téměř vždy jsou do definování projektových záměrů zapojeny cílové skupiny/veřejnost. MAS přispívá do tzv. síťování postupným „pronikáním“ do chodu jednotlivých obcí, podnikatelských subjektů, NNO, škol. Přispívá k tomu dobrá znalost území, která vyplývá nejen z realizace SCLLD, ale i té skutečnosti, že se MAS podílí na celé řadě koncepčních aktivit vykonávaných na území MAS (animace škol, MAPY, zpracování PRO, podílení se na zpracování dalších strategií na úrovni Pk a ITI atp.).

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Pokračovat v síťování, propojování, setkávání - platformy, pronikání do území na principu partnerství	průběžně	kancelář MAS	MAS v uplynulém období plnila roli platformy pro síťování a propojování aktérů v území.

Odovědi na evaluační podotázky

C.6.1) Do jaké míry vedly projekty v jednotlivých Programových rámcích ke zlepšení místní správy, tj. vyššímu zapojení veřejnosti a cílových skupin do přípravy projektu, respektive formulace problémů a potřeb?

Odpověď:

Z případových studií i diskuse Fokusní skupiny vyplývá, že v řadě projektů, zejména v oblasti veřejné infrastruktury a komunitního života, byla příprava záměrů konzultována s cílovými skupinami – například se školami, rodiči, spolky nebo obyvateli obcí. To vedlo k lepšímu pochopení místních potřeb a k větší míře přijetí projektů veřejností.

MAS díky znalosti území a dobrým vztahům s aktéry v regionu přispěla k tomu, že žadatelé vnímali své projekty jako součást širšího rozvojového rámce. V některých případech došlo ke spolupráci více subjektů (např. školy, obce, podnikatelé, spolky), čímž se posílil meziobecní a mezioborový dialog.

Fokusní skupina potvrdila, že MAS vnímá jako svou roli i podporu těch obcí, které by jinak samy obtížně rozvíjely nové záměry. MAS pomáhá identifikovat potřeby, propojovat aktéry a motivovat je k aktivitě. Tímto způsobem dochází k postupnému posilování komunikace mezi samosprávou a obyvateli i mezi jednotlivými subjekty v území.

C.6.2) Do jaké míry přispěly intervence (projekty) v jednotlivých Programových rámcích k posílení sociálního kapitálu v území MAS?

Odpověď:

Z provedených případových studií i diskuse Fokusní skupiny vyplývá, že projekty realizované v rámci SCLLD přispívají k posilování sociálního kapitálu v území několika způsoby.

V Programovém rámci IROP se pozitivní efekty projeví zejména u projektů ve vzdělávání a dopravní infrastruktury – došlo k prohloubení spolupráce mezi školami, obcemi a rodiči a ke zlepšení komunikace mezi samosprávou a veřejností. Investice podpořily důvěru v rozvojové záměry a přinesly konkrétní zlepšení v kvalitě života.

V Programovém rámci PRV se podpora podnikání a komunitních aktivit podílela na posilování vazeb mezi místními aktéry – ať už mezi podnikateli a obcemi, nebo mezi spolky a občany. Projekty na podporu kulturního života a komunitních prostor měly výrazný dopad na oživení veřejného dění a zapojování dobrovolníků.

Fokusní skupina potvrdila, že MAS sehrává významnou roli jako iniciátor a koordinátor spolupráce napříč sektory. MAS prostřednictvím své činnosti pomáhá nejen s realizací projektů, ale i s propojováním aktérů, sdílením dobré praxe a přenosu know-how. Tímto způsobem napomáhá budování důvěry, ochoty ke spolupráci a schopnosti společně hledat řešení problémů – tedy klíčovými prvky sociálního kapitálu.

Klíčová zjištění:

- 1. Intervence MAS podpořily rozvoj sítí a partnerství napříč sektory.**
Projekty vedly ke spolupráci mezi školami, obcemi, podnikateli, spolky i dalšími místními aktéry, čímž došlo k posílení meziskupinové důvěry a sdíleného chápání potřeb území.
- 2. Projekty podpořily rozvoj místního lidského potenciálu.**
U zapojených aktérů došlo ke zvyšování kompetencí (projektové řízení, vedení kolektivu, práce s dětmi, komunitní organizace) i ochotě aktivně přispívat k veřejnému dění, ať už v roli příjemců, partnerů nebo dobrovolníků.
- 3. Role MAS jako iniciátora spolupráce je klíčová pro rozvoj sociálního kapitálu.**
MAS sehrála důležitou roli v aktivizaci místních aktérů, posilování soudržnosti a dlouhodobé motivace k rozvoji území. Díky této roli vznikla nová témata spolupráce a hlubší porozumění mezi jednotlivými skupinami v území.

C.6.3) Do jaké míry MAS přispěla k inovativnosti projektů?

Odpověď:

Na základě případových studií a diskuse ve Focus Group lze konstatovat, že MAS přispěla k určité míře inovativnosti podpořených projektů. Inovace se neprojevují nutně v technologické či zcela originální rovině, ale zejména ve způsobu, jakým byly řešeny problémy a zapojovány cílové skupiny v kontextu konkrétního území.

U projektů zaměřených na školství nebo komunitní život docházelo k zavádění nových metod (např. inovativní jazyková výuka, nové typy komunitních aktivit), které nebyly v daném prostředí běžné. V případě podnikatelských projektů se inovace projevila spíše ve zlepšení procesů nebo technického zázemí než v zásadně odlišném přístupu.

MAS svou podporou (diskuse nad záměrem, zpětná vazba, podpora v přípravě) přispěla k ujasnění cíle a často i ke kvalitnějšímu nastavení realizace projektu. K vyšší inovativnosti napomohla i možnost sdílení zkušeností mezi žadateli v území.

Klíčová zjištění:

- 1. Inovace se projevovaly především v místním kontextu – jako nové přístupy v daném prostředí.**
Mnohé projekty přinesly řešení, která byla pro dané obce nebo cílové skupiny nová, i když jinde v regionu již využívána. I tyto "měkké inovace" měly významný přínos pro rozvoj území.
- 2. MAS podpořila inovativnost zejména v přípravné fázi projektů.**
Díky konzultacím a metodickému vedení přispěla MAS k tomu, že žadatelé lépe promýšleli zaměření svých záměrů, hledali originálnější přístupy nebo nové formy realizace.
- 3. Inovativnost je častější v projektech zaměřených na vzdělávání, komunitní život nebo sociální aspekty.**
Naopak u projektů podnikatelských a technických je inovace vnímaná spíše jako technické zlepšení či navýšení kapacit, nikoli jako odlišný způsob práce s cílovou skupinou.

C.6.4) Do jaké míry přispěly intervence (projekty) v jednotlivých Programových rámcích k dosažení synergických účinků, kterých by nebylo dosaženo prostřednictvím projektů individuálních?

Odpověď:

Na základě syntézy poznatků z případových studií a diskuse ve Focus Group lze konstatovat, že přístup skrze SCLLD a činnost MAS přispěly v několika případech k dosažení synergických účinků. K těm docházelo zejména tehdy, když jednotlivé projekty navazovaly na předchozí rozvojové aktivity v obci, případně byly součástí širší komunitní strategie (např. souběžný rozvoj infrastruktury, služeb a volnočasových aktivit v obci).

MAS díky znalosti území, zapojení aktérů a podpurným aktivitám (animace, síťování, poradenství) pomáhá k propojování záměrů napříč sektory a k jejich většímu dopadu. Synergie vznikají rovněž tím, že projekty reagují na potřeby definované v rámci komunitního plánování a díky tomu se posiluje mezioborová spolupráce a propojení veřejného, neziskového i podnikatelského sektoru.

Přestože většina podpořených projektů nebyla koncipována jako integrované balíčky záměrů, v praxi často docházelo k jejich věcnému a funkčnímu propojení, což zvyšovalo jejich účinek. Tyto synergické efekty by při čistě individuálních přístupech nebyly pravděpodobně dosaženy.

Klíčová zjištění:

1. **Příspěvek MAS k synergiím vychází ze znalosti území a aktivní podpory žadatelů.** MAS díky animaci a komunikaci s aktéry podporuje souběžné záměry, které se funkčně doplňují – např. v oblasti komunitních prostor, infrastruktury a služeb.
2. **I když projekty nejsou formálně integrované, synergické účinky se dostavují.** V praxi dochází ke kombinaci více typů intervencí (např. podnikatelských a komunitních), čímž se posiluje dopad projektů na kvalitu života v území.
3. **Zásadní roli v tvorbě synergií hraje dlouhodobá přítomnost MAS a její schopnost propojovat různé aktéry.** Tím dochází k efektům, které by při izolovaných projektech nebylo možné dosáhnout.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?

Na základě zpracovaných případových studií a diskuse ve Fokusní skupině lze konstatovat, že implementace SCLLD prostřednictvím MAS Bohdanečsko přinesla v území významnou **přidanou hodnotu, která by bez nástroje LEADER/CLLD pravděpodobně nebyla dosažena.** Projekty přispěly nejen k řešení konkrétních místních potřeb, ale také k rozvoji komunitní spolupráce, posílení místní identity a znalosti prostředí, zapojení cílových skupin i vytváření synergických efektů.

MAS sehrála důležitou roli v **animaci území, rozvíjení místních partnerství a aktivizaci místních aktérů**, a to napříč veřejným, podnikatelským i neziskovým sektorem. Tato činnost výrazně posílila **sociální kapitál v území**, napomohla síťování, výměně zkušeností a zapojování veřejnosti do přípravy projektů.

Přestože realizované projekty nebyly formálně koncipovány jako integrované, **docházelo ke vzniku synergických účinků** – díky znalosti prostředí, propojování témat a důvěře aktérů v MAS. V některých případech se podařilo implementovat i dílčí inovace – především ve způsobu práce s cílovou skupinou nebo nových přístupů k řešení místních problémů.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

1. **Podporovat a systémově posilovat roli MAS jako facilitátora spolupráce v území.** Přidaná hodnota LEADER/CLLD se nejvíce projevuje tam, kde MAS dlouhodobě pracuje s aktéry a propojuje je napříč sektory.
2. **Zachovat a rozvíjet komunitní přístup v projektovém cyklu.** Komunitní projednávání, konzultace s cílovými skupinami a využívání místních znalostí vedly k větší legitimně projektů i jejich dopadům.
3. **Podporovat vznik integrovaných a synergických projektů** – např. více tematických opatření v jedné obci, nebo meziobecní spolupráci – a umožnit cílenější podporu v rámci výzev.
4. **Zaměřit se na šíření inovací v území skrze sdílení dobré praxe mezi aktéry.** I drobné inovace mohou mít multiplikační efekt, pokud jsou dobře komunikovány.

2.3.7 EO: C.7 Do jaké míry dochází k naplnění cílů strategie jako celku?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, do jaké míry došlo v programovém období 2014–2020 k plnění specifických a strategických cílů strategie CLLD MAS Bohdanečsko jako celku. Tj. zda lze na základě hodnocených intervencí identifikovat přínosy k celkovému pokroku SCLLD.

Otázka je zodpovězena na základě zjištění vyplývajících z případových studií a s využitím intervenční logiky a integračních vazeb zpracovaných v SCLLD a prostřednictvím diskuse Focus Group.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Poznatky z Focus Group
- SCLLD – strategické a specifické cíle
- Intervenční logika
- SCLLD – popis/tabulky/grafy integračních vazeb SCLLD (vazby opatření PR na opatření mimo PR)
- EO C.5
- Znalosti pracovníků Kanceláře MAS, členů orgánů MAS

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Focus Group
- Expertní odhad
- Syntéza

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.7 Do jaké míry dochází k naplnění cílů strategie jako celku?

Klíčová zjištění

Otázka nebyla v rámci mid-term evaluace zpracována (nepovinná).

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
---	-----------------	--	-------------------------------------

Otázka nebyla v rámci mid-term evaluace zpracována (nepovinná).

Odovědi na evaluační podotázky

C.7.1) Do jaké míry má dosahování cílů SCLLD Opatření/Fiche Programových rámců synergické efekty na dosahování ostatních cílů SCLLD (které nejsou součástí Programových rámců)?

Odověď:

Na základě syntézy poznatků z rozhovorů při zpracování případových studií, diskuse ve fokusní skupině a analýze dat o realizaci SCLLD lze konstatovat, že realizace projektů v Programových rámcích IROP a PRV přinášela synergické efekty i směrem k cílům SCLLD, které nespádají přímo pod tyto rámce.

Například investice do vzdělávání, komunitního života či podnikání měly širší dopady v oblasti posilování identity regionu, zvyšování občanské angažovanosti, zviditelnění území navenek nebo zvyšování kvality života. Často docházelo k neformálnímu propojení aktérů a aktivit, které rozvíjely tematické oblasti mimo podporované rámce – typicky v oblasti kultury, komunitní spolupráce nebo místního turismu.

Identifikované synergie byly většinou pozitivní a přispěly ke komplexnějšímu rozvoji území. Významnou roli zde sehrála MAS – díky znalosti území, schopnosti vytvářet partnerské sítě a schopnosti zacílit podporu do vzájemně se doplňujících oblastí.

Zejména silné synergie byly zaznamenány mezi podporou podnikání (PRV) a cíli v oblasti zvyšování atraktivity regionu nebo mezi investicemi do veřejné infrastruktury (IROP) a cíli týkajícími se komunitní soudržnosti a zvyšování kvality života.

C.7.2) Do jaké míry jsou v území MAS realizovány individuální projekty a další aktivity přispívající k naplňování cílů SCLLD, které nejsou součástí Programových rámců?

Odověď:

*V území MAS Bohdanečsko je realizována řada individuálních projektů a dalších rozvojových aktivit, které významně přispívají k naplňování cílů SCLLD mimo rámec dotačních nástrojů CLLD. MAS se systematicky zapojuje do spolupráce s **ITI Hradecko-pardubické aglomerace**, kde pomáhá obcím a dalším subjektům prosadit financování projektů z území MAS prostřednictvím tohoto nástroje. Funguje zde jako zprostředkovatel a metodický průvodce – identifikuje vhodné projekty, komunikuje s nositelem ITI, účastní se tematických jednání a podporuje tvorbu projektových záměrů v souladu s cíli SCLLD.*

*Významnou aktivitou přispívající k naplňování cílů SCLLD je také zapojení MAS Bohdanečsko do systému **regionálního značení KRAJ PERNŠTEJNŮ – regionální produkt**[®]. MAS zde plní roli partnerské MAS: aktivně se podílí na jednáních, certifikačních komisích, sdílí informace o držitelích značky na sociálních sítích a pomáhá zviditelnit produkty, které mají venkovský charakter, využívají místní suroviny a ruční práci. Značka podporuje drobné producenty zejména v oblasti marketingu (weby, fotografie, propagační materiály) a MAS zároveň zohledňuje držitele regionální značky i při hodnocení žádostí o podporu ve svých výzvách (např. PRV).*

Tyto aktivity přispívají k rozvoji lokální ekonomiky, posilování identity regionu a naplňování cílů SCLLD v oblastech jako jsou podnikání, spolupráce, péče o krajinu či komunitní život, přestože nejsou realizovány v rámci oficiálních programových rámců MAS.

Kromě toho MAS poskytuje odborné konzultace a metodickou podporu subjektům v území, a to i v případech, kdy jejich projekt není realizován skrze MAS. Tímto způsobem napomáhá naplňování cílů SCLLD i nepřímo, jakožto koordinační, animační a facilitační aktér lokálního rozvoje.

Klíčová zjištění:

1. **MAS Bohdanečsko napomáhá naplňovat cíle SCLLD i mimo rámec přímých dotačních nástrojů CLLD**, např. skrze aktivní spolupráci s ITI Hradecko-pardubické aglomerace, kde působí jako prostředník mezi obcemi a nástrojem ITI.
2. **Zapojení do systému regionálního značení KRAJ PERNŠTEJNŮ** představuje další příklad cílené podpory lokální ekonomiky a venkovských hodnot – MAS zde podporuje malé producenty, jejich marketingové aktivity a zvyšuje jejich viditelnost i konkurenceschopnost.
3. **MAS využívá své odborné kapacity a znalost území i mimo rámec dotačních výzev**, čímž významně přispívá ke komplexnímu rozvoji regionu a posilování lokálních vazeb a identit.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.7 Do jaké míry dochází k naplnění cílů strategie jako celku?

Odpověď:

Na základě syntézy případových studií, výstupů fokusní skupiny a znalostí pracovníků MAS lze konstatovat, že **cíle SCLLD MAS Bohdanečsko pro období 2014–2020 byly naplňovány ve značné míře**. Podpořené projekty v rámci Programových rámců (IROP a PRV) cíleně přispěly k plnění příslušných specifických cílů a zároveň generovaly pozitivní efekty i mimo jejich rámec – včetně synergií k cílům mimo PR.

MAS se zároveň aktivně zapojovala do dalších rozvojových aktivit v území, které nebyly financovány z Programových rámců – např. spolupráce s ITI Hradecko-pardubické aglomerace či podpora regionální značky KRAJ PERNŠTEJNŮ. Tyto činnosti přispěly k naplňování širších strategických cílů SCLLD, zejména v oblasti rozvoje podnikání, péče o krajinu, posilování regionální identity a spolupráce aktérů v území.

Hodnocení ukazuje, že MAS Bohdanečsko sehrála klíčovou roli nejen v administraci výzev, ale také v **iniciaci, facilitaci a propojování aktérů v území**, čímž výrazně přispěla k realizaci strategie jako celku.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

1. **Strategické cíle SCLLD byly naplňovány ve vysoké míře**, a to jak prostřednictvím programových projektů, tak i aktivit mimo rámec PR.
2. **Synergie mezi intervencemi a cíli mimo PR se v území přirozeně vytvářejí**, zejména díky aktivní roli MAS ve vyhledávání příležitostí a propojování aktérů.
3. **Doporučení pro další období:** Posílit systematické sledování dopadů i mimo Programové rámce a věnovat více prostoru sběru dat o synergických efektech (např. u regionální značky, spolupráce s ITI), které významně přispívají k naplňování SCLLD.
4. **Doporučení:** Udržet a dále rozvíjet roli MAS jako **integrační platformy v území** – včetně rozšíření spolupráce s dalšími partnery a zapojení MAS do víceúrovňového řízení regionálního rozvoje (např. ITI, krajská spolupráce, sektorové sítě).

2.3.8 EO: C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, do jaké míry došlo ke změnám v území MAS ve vybraných aspektech kvality života prostřednictvím implementace metody LEADER/CLLD.

Otázka je zodpovězena na základě zjištění vyplývajících z případových studií a opírá se o expertní znalosti členů Focus Group.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Seznam výzev a seznamy předložených projektů (pro identifikaci projektů, ve kterých mohlo dojít příspěvku na hodnocené aspekty kvality života)
- Případové studie
- CSSF14+ (hodnota indikátoru „Počet nově vytvořených pracovních míst“)
- ŽoZ – změna území MAS v období 2014–2020

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Focus Group
- Škálování
- Syntéza

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?

Klíčová zjištění

Lze konstatovat, že realizované intervence v PRV mají sice pozitivní vliv na místní rozvoj. Vzhledem k alokaci a počtu realizovaných projektů je tento vliv spíše marginální. Významnější vliv bude spatřován u intervencí PR IROP, např. vybavení učeben základních a středních škol a opatření bezpečnosti v dopravě v obcích (osvětlení cyklostezky, vybudování chodníků), rekonstrukce terminálu autobusové dopravy atp. Zde lze spatřovat významný vliv přístupu ke službám a místní infrastruktuře. Pracovní místo doposud v rámci realizace PR PRV nebylo vytvořeno, ale jeho vytvoření se předpokládá v projektu v následující výzvě (realizované v roce 2019). Velikost MAS (rozloha) se neztvrdila, počet obyvatel se zvýšil o 1,7 %. Předpokládá se rozšíření území MAS o 1 obec v následujícím programovém období pro realizaci SCLLD 2021+.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Pokračování jednání o rozšíření území MAS	12/2020	Předseda MAS Kancelář MAS	Území MAS se po mid-term evaluaci rozšířilo o dvě nové obce: Kasalice a Řečany nad Labem.

Odovědi na evaluační podotázky

C.8.1) Do jaké míry přispěly intervence v PR PRV k rozvoji v jednotlivých kritériích místního rozvoje:

Odověď:

Intervence realizované prostřednictvím Programového rámce PRV v období 2014–2020 přispěly k rozvoji vybraných aspektů kvality života na venkově, přestože jejich rozsah byl limitován velikostí alokace a podmínkami programového rámce.

Realizované projekty napomohly **zlepšení místní infrastruktury a částečnému zlepšení přístupu ke službám**, zejména prostřednictvím investic do veřejných prostranství, kulturních objektů či vybavení pro komunitní činnost. V oblasti **zapojování obyvatel do místních akcí a jejich prospěchu z těchto akcí** byl zaznamenán **stagnující trend**, na kterém se intervence MAS projevily jen okrajově.

Z hlediska **vytváření pracovních příležitostí** byl zaznamenán **omezený dopad**, daný charakterem a rozsahem podpořených projektů, které spíše podporují drobné podnikání nebo činnosti realizované v malém rozsahu.

Významným zjištěním je **rozšíření území MAS** o dvě nové obce během programového období a **mírný nárůst počtu obyvatel** v některých částech území, který souvisí s atraktivní polohou mezi dvěma krajskými městy. MAS tak působí ve stabilním venkovském území, které nepodléhá vylidňování typickému pro jiné regiony.

Služby a místní infrastruktura ve venkovských oblastech (v území MAS) se zlepšily

služby a místní infrastruktura se rozhodně zlepšily	služby a místní infrastruktura se spíše zlepšily	služby a místní infrastruktura jsou zcela beze změny	služby a místní infrastruktura se spíše zhoršily	služby a místní infrastruktura se rozhodně zhoršily
---	--	--	--	---

Odověď:

Z případových studií i diskuse focusní skupiny vyplývá, že realizované intervence v Programovém rámci PRV významně přispěly k posílení místní infrastruktury, zejména v oblasti vybavení obcí pro společenský a komunitní život (např. nové mobiláře, vybavení kulturních a spolkových prostor, technické zázemí pro pořádání akcí apod.). Přínos projektů je patrný především na úrovni komunitní infrastruktury, která slouží obyvatelům pro společenské a kulturní aktivity, nikoliv však plošně ve všech oblastech služeb. Výraznější systémové změny v dostupnosti veřejných služeb jako takových (např. zdravotní, sociální) zaznamenány nebyly, ale projekty přispěly ke zkvalitnění zázemí, což posiluje atraktivitu obcí a možnosti jejich komunitního využití.

Přístup ke službám a místní infrastruktura ve venkovských oblastech (v území MAS) se zlepšil

přístup ke službám a místní infrastruktura se rozhodně zlepšil	přístup ke službám a místní infrastruktura se spíše zlepšil	přístup ke službám a místní infrastruktura se nezměnil	přístup ke službám a místní infrastruktura se spíše zhoršil	přístup ke službám a místní infrastruktura se rozhodně zhoršil
--	---	--	---	--

Odověď:

K mírnému zlepšení přístupu ke službám a infrastruktura přispěly zejména projekty realizované v rámci Programového rámce IROP (např. odborné učebny, přestupní terminál) a PRV (např. zázemí pro kulturní a komunitní činnost v obcích). Tyto zásahy zlepšily dostupnost vzdělávání, veřejné dopravy i nabídku komunitních aktivit.

Je však třeba zdůraznit, že celkový dopad projektů MAS je omezený alokací, a v území se paralelně realizuje mnoho dalších projektů mimo rámec SCLLD. Proto lze vliv MAS na zlepšení přístupu ke službám označit za spíše pozitivní, ale nikoliv rozhodující.

Obyvatelé venkova (MAS) se zapojili do místních akcí

obyvatelé venkova se rozhodně zapojovali do místních akcí	obyvatelé venkova se spíše zapojovali do místních akcí	obyvatelé venkova se do místních akcí zapojovali ve shodné míře jako dříve	obyvatelé venkova se do místních akcí spíše nezapojovali	obyvatelé venkova se do místních akcí rozhodně nezapojovali
---	--	--	--	---

Odpověď:

Realizované projekty MAS měly **spíše nepřímý dopad** na míru zapojení obyvatel do místních akcí. Například vybavení kulturního zázemí obce Strašov sice **vytvořilo lepší podmínky pro konání komunitních aktivit**, nicméně z rozhovorů ani fokusní skupiny **nevyplývalo, že by došlo k výraznému nárůstu zapojení obyvatel**.

MAS jako taková **není hlavním organizátorem místních akcí**, ale působí spíše jako facilitátor – podporuje podmínky pro jejich pořádání, nikoli přímo účast veřejnosti. Celkově lze proto zapojení obyvatel do místních akcí označit za **stabilní** – bez výrazné změny oproti předchozímu období.

Obyvatelé venkova (MAS) měli z místních akcí prospěch

obyvatelé venkova měli z místních akcí rozhodně prospěch	obyvatelé venkova měli z místních akcí spíše prospěch	obyvatelé venkova mají z místních akcí stejný prospěch jako dříve	obyvatelé venkova spíše neměli z místních akcí prospěch	obyvatelé venkova rozhodně neměli z místních akcí prospěch
--	---	---	---	--

Odpověď:

Přestože **pořádání místních akcí není hlavní doménou MAS**, realizované projekty přispěly **k vytvoření či zlepšení zázemí**, které umožňuje jejich konání (zlepšení zázemí pro kulturní a komunitní činnosti obcí).

MAS se **okrajově zapojuje do místních akcí** (např. účast na dětském dni, výlovu Bohdanečského rybníka či organizace cykloorientačního závodu FRČÍ TO), čímž **posiluje svou viditelnost a vztah s veřejností**, ale **nepředstavuje hlavního organizátora ani systematického nositele komunitního života**.

Obyvatelé tak mohou mít **nepřímý prospěch** z akcí díky kvalitnějším podmínkám, ale nelze tvrdit, že by šlo o výrazný efekt přímo daný činností MAS.

Prostřednictvím SCLLD byly vytvořeny pracovní příležitosti

Odpověď:

Prostřednictvím SCLLD byla vytvořena pracovní příležitost pouze v ojedinělém případě.

Oficiálně byl v rámci Programového rámce PRV vykázan vznik **jednoho nového pracovního místa**. Je však třeba dodat, že tento výsledek je **výrazně ovlivněn podmínkami dotačních titulů**, které vyžadují závazek k udržitelnosti pracovního místa, což může být pro realizátory malých projektů limitující.

Finanční prostředky přidělované projektům byly relativně nízké, a nelze tedy očekávat výrazný přímý dopad na zaměstnanost. Zároveň však lze uvažovat o **nepřímém přínosu**, kdy intervence

přispěly k **udržení podnikatelské činnosti či její stabilizaci**, což může pracovní příležitosti v území nepřímo podpořit.

Zvýšila se velikost MAS a počet obyvatel MAS

Odpověď:

V průběhu období 2014–2020 došlo k rozšíření územní působnosti MAS Bohdanečsko o dvě nové obce – Kasalice a Řečany nad Labem – a zároveň k mírnému nárůstu počtu obyvatel v některých obcích MAS. Tento trend je ovlivněn zejména atraktivní polohou území mezi dvěma krajskými městy (Pardubice a Hradec Králové), díky čemuž nedochází k úbytku obyvatel typickému pro jiná venkovská území.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

1. **PRV intervence se pozitivně projevily na kvalitě a dostupnosti služeb a infrastruktury**, a to zejména na úrovni obcí a místních podnikatelů.
 2. **Zapojení obyvatel a jejich přínos z místních akcí se dlouhodobě drží na stabilní úrovni**, doporučuje se podpořit komunitní život více cílenými aktivitami.
 3. **Vytváření pracovních míst nebylo primárním přínosem projektů PRV**, nicméně drobné podnikání a diverzifikace činností mohou dlouhodobě přispět k ekonomické stabilitě regionu.
 4. **Rozšíření území MAS o dvě nové obce a demografická stabilita ukazují na atraktivitu území**, doporučuje se dále pracovat se specifickými potřebami obcí v území MAS.
-

3. MANAŽERSKÉ SHRUTÍ VÝSTUPŮ A VÝSLEDKŮ CELKOVÉ IMPLEMENTACE SCLLD 2014–2020 (2024)

Stručný popis strategie

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) MAS Bohdanečsko 2014–2020 (s prodlouženou realizací do roku 2024) byla základním strategickým dokumentem pro rozvoj území MAS Bohdanečsko, které zahrnuje 28 obcí včetně města Lázně Bohdaneč. Strategie byla schválena dne 29. 6. 2016 a její realizace probíhala prostřednictvím dvou Programových rámců:

- Programový rámec Programu rozvoje venkova (PRV),
- Programový rámec Integrovaného regionálního operačního programu (IROP).

Strategie byla zaměřena na podporu komplexního a vyváženého rozvoje venkovského prostoru se zvláštním důrazem na zlepšování kvality života obyvatel, rozvoj občanské vybavenosti a infrastruktury, podporu podnikání, komunitního života a ochranu přírodního a kulturního dědictví.

Shrnutí průběhu zpracování ex-post evaluace

Ex-post evaluaci strategie SCLLD MAS Bohdanečsko 2014–2020 provedl interní evaluační tým MAS, jehož činnost koordinovala hlavní evaluátorka Daniela Dvořáková. Ta byla odpovědná za celkové zpracování dokumentu, řízení evaluačního týmu, přípravu a moderaci Fokusní skupiny a vyhodnocování získaných dat.

Součástí týmu byla také Zdeňka Plecháčková, která realizovala rozhovory pro případové studie, doplňovala a zpracovávala data a podílela se na organizaci Fokusní skupiny. Michaela Rychtářová Kotyková byla odpovědná za analýzu dat, doplňování dílčích textů a podporu při kompletaci dokumentu a jeho finálních úpravách a revizích. Pavla Friedrichová Sirůčková se podílela na organizaci Fokusní skupiny, kompletaci a finální revizi evaluace a nesla odpovědnost za schválení dokumentu kontrolní komisí a jeho předání odpovědnému orgánu MMR.

Hodnocení bylo podloženo kombinací metod: analýzou dat z implementace SCLLD, zpracováním případových studií vybraných projektů, diskusí ve Fokusní skupině složené z pracovníků MAS a členů orgánů MAS, a expertním odhadem tam, kde nebyla k dispozici kvantitativní data.

V průběhu zpracování nenastaly žádné věcné nebo procesní komplikace. Jediným problémem byla časová prodleva způsobená osobními překážkami hlavní evaluátorky, v důsledku čehož byl termín odevzdání evaluace posunut na 15. 9. 2025. Ostatní aspekty hodnocení proběhly bez komplikací – oslovené osoby v rámci MAS ochotně spolupracovaly, poskytly nezbytnou součinnost a přispěly k věcně kvalitní zpětné vazbě k realizaci strategie.

Shrnutí hlavních poznatků – Oblast A: Interní procesy a implementace SCLLD

Implementace strategie SCLLD MAS Bohdanečsko 2014–2020 probíhala v souladu s jejími základními principy, pravidly programového období i potřebami místních aktérů. Vnitřní nastavení MAS se během celého období ukázalo jako funkční, stabilní a adaptabilní. Tato oblast přinesla celou řadu pozitivních zkušeností, které tvoří pevný základ pro další období implementace metody CLLD.

K silným stránkám strategie bezesporu patří vysoká stabilita realizačního týmu MAS, který po celé období zajišťoval odbornou a administrativní kontinuitu. Výrazným přínosem byla kombinace kompetencí napříč činnostmi – od odborné přípravy výzev, přes administraci projektů až po individuální podporu žadatelům. Právě tato flexibilita a schopnost komunikace s územím byla klíčová pro hladký průběh výzev i pro zvládnutí mimořádných situací.

Pozitivně lze hodnotit také naplnění harmonogramu – výzvy v obou programových rámcích (IROP a PRV) byly vyhlášovány v souladu s plánem, přičemž MAS dokázala reagovat na vývoj situace, například úpravou strategie či přelokací prostředků. Administrace programového rámce PRV, včetně komplikovanějšího článku 20, byla ze strany MAS zvládnuta velmi dobře. MAS v tomto ohledu poskytovala žadatelům nejen metodické vedení, ale i praktickou pomoc, kterou obce velmi ocenily. U článku 20 šlo především o podporu malých obcí, pro něž by samostatná realizace projektů bez MAS byla obtížně zvládnutelná.

Z procesního pohledu byly rozhodovací a kontrolní mechanismy uvnitř MAS nastaveny transparentně a efektivně – fungování výběrové komise, programového výboru a dalších orgánů probíhalo v souladu s pravidly a přispělo k bezproblémové realizaci celé strategie.

Na druhou stranu se během implementace vyskytly i některé slabší stránky. MAS musela opakovaně reagovat na změny metodik a pravidel ze strany řídicích orgánů, které zvyšovaly administrativní zátěž a vytvářely časový tlak na tým. Problémem byla také ne vždy funkční platforma MS2014+, která komplikovala podávání žádostí některým žadatelům. Vysoké nároky na časovou a personální kapacitu pak přinesla zejména kombinace dvou programových rámců s odlišnými pravidly a způsoby administrace.

Celkově lze konstatovat, že oblast interní implementace SCLLD na úrovni MAS Bohdanečsko obstála velmi dobře. MAS prokázala vysokou míru odbornosti, flexibility i organizační připravenosti, což jí umožnilo efektivně naplňovat cíle strategie a zároveň posilovat důvěru místních aktérů. Identifikované slabší momenty nebyly důsledkem špatného nastavení MAS, ale spíše vnějších faktorů a systémových nedostatků na úrovni řízení programů.

Shrnutí hlavních poznatků – Oblast B: Relevance SCLLD

Oblast B se zaměřuje na posouzení toho, do jaké míry se podařilo naplnit strategii jako celek, jaké synergie vznikaly napříč opatřeními a zda se k dosažení cílů přispívalo i mimo samotné programové rámce. Zároveň se hodnotila míra dopadu na kvalitu života na venkově.

MAS Bohdanečsko v evaluovaném období jednoznačně prokázala, že zvolená strategie byla pro území relevantní, dobře zacílená a přinášela měřitelnou přidanou hodnotu. Intervence realizované v rámci Programových rámců, zejména PRV a IROP, směřovaly do oblastí, které byly pro obce i místní obyvatele důležité – jako byla podpora drobných podnikatelů, investice do obecní infrastruktury či modernizace školních učeben.

K nejpozitivnějším zjištěním patří:

- **Naplnění strategických a specifických cílů SCLLD** – naprostá většina cílů byla splněna či dokonce překročena, a to díky dobrému nastavení jednotlivých opatření i vstřícné spolupráci s žadatelem.
- **Mírný synergický efekt** – intervence v Programových rámcích často podpořily plnění cílů i mimo ně (např. zlepšení obecní komunitní infrastruktury vedl k rozvoji komunitního života aj.).
- **Aktivní role MAS i mimo přímé realizace výzev** – MAS působila jako zprostředkovatel informací o možnostech financování mimo SCLLD, např. prostřednictvím ITI Hradecko-pardubické aglomerace, a zapojovala se do podpory regionálních značek (Kraj Pernštejnů) či místních akcí.
- **Přínos pro kvalitu života** – výsledky fokusní skupiny i případových studií ukázaly, že zejména v oblasti dostupnosti služeb, zlepšení infrastruktury a podpory komunitního života měla strategie jednoznačně pozitivní dopad.

- **Zachování životaschopnosti území** – díky své poloze mezi krajskými městy MAS nečelila výraznému odlivu obyvatel, a naopak se dařilo částečně zvyšovat počet obyvatel i díky nové bytové výstavbě.

Slabšími místy, kterým bylo třeba věnovat zvýšenou pozornost, byly zejména:

- **Nízký formální dopad intervencí na vznik nových pracovních míst** – ačkoli realizované projekty přispěly k rozvoji podnikání i služeb, oficiálně byl vykázán vznik pouze jediného pracovního místa (indikátorově). Vysvětlením je zejména obava žadatelů ze závazku udržitelnosti, ale také omezený finanční rámec projektů.
- **Omezený přímý vliv MAS na zapojení obyvatel do komunitních akcí** – ačkoli MAS některé akce pořádala nebo se jich účastnila, její role v této oblasti byla spíše podpůrná než systematická. Přesto obyvatelé regionu prokazovali zájem o místní dění v obdobné míře jako dříve.

Celkově lze konstatovat, že strategie MAS Bohdanečsko byla pro území dobře nastavena a naplňována. Mnohé projekty by bez nástroje LEADER/CLLD nebyly realizovatelné, zejména v menších obcích, které ocenily podporu nejen finanční, ale i metodickou. Přidaná hodnota spočívá právě v tomto lokálně ukotveném přístupu, který podporuje soběstačnost, spolupráci a dlouhodobý rozvoj.

Shrnutí hlavních poznatků – Oblast C: Výstupy a výsledky implementace SCLLD

Závěrečná oblast evaluace se soustředí na posouzení reálných výstupů a výsledků implementace SCLLD 2014–2020, a to především z hlediska naplňování indikátorových hodnot, přidané hodnoty metody LEADER/CLLD, synergických efektů a kvality života na venkově. Zhodnocení ukazuje, že strategie byla implementována efektivně a smysluplně, s konkrétními dopady na rozvoj území MAS Bohdanečsko. Vedle pozitivních výstupů však byly identifikovány i limity, které mohou být důležitým vodítkem pro další programové období.

Pozitivní zjištění a přínosy:

- **Indikátorové cíle byly naplněny nebo překročeny.** V naprosté většině případů došlo k překročení plánovaných cílových hodnot indikátorů, což potvrzuje efektivní nastavení výzev i samotnou realizaci projektů. Výjimku představoval pouze indikátor týkající se podílu veřejné dopravy, jehož nenaplnění bylo způsobeno objektivními faktory mimo vliv MAS.
- **Kvalitní realizace Programových rámců IROP i PRV.** MAS úspěšně realizovala všech 7 výzev v každém z rámců. U PRV zůstávají ke konci programového období pouze čtyři projekty v administraci, jinak je strategie zcela naplněna.
- **Efektivní využití článku 20 PRV.** Zejména malým obcím se díky tomuto nástroji podařilo realizovat drobné investice do veřejného prostoru a infrastruktury. MAS poskytovala žadatelům nadstandardní podporu v přípravě i realizaci projektů, což bylo oceněno i ve fokusní skupině.
- **Prokázaná přidaná hodnota metody LEADER.** Z odpovědí na otázku C.6 vyplývá, že přínos LEADER/CLLD je nesporný zejména v oblastech podpory malých žadatelů, individuálního přístupu a síťování místních aktérů. Tato přidaná hodnota by bez přítomnosti MAS a SCLLD nebyla v území dosažitelná.
- **Využití synergii napříč cíli SCLLD.** Podle syntézy odpovědí na otázky C.7.1 a C.7.2 intervence PRV a IROP pozitivně ovlivnily i cíle mimo tyto rámce – např. zviditelnění regionálních produktů, spolupráce s ITI nebo podpora komunitního života.
- **Měřitelný dopad na kvalitu života na venkově.** Na základě expertního odhadu i analýzy dat lze konstatovat, že strategie přispěla ke zlepšení místní infrastruktury, přístupu ke službám

i atraktivitě území pro nové obyvatele. Došlo i k nárůstu počtu obyvatel a zapojení nových obcí do MAS.

Slabší místa a doporučení:

- **Nízká míra vykázaných pracovních míst.** Přestože indikátor „nově vzniklá pracovní místa“ byl oficiálně naplněn pouze částečně, v praxi MAS upozorňuje, že reálné dopady na zaměstnanost jsou vyšší – z důvodu obav z povinností udržitelnosti však žadatelé často nová místa nevykazovali.
- **Mírný nesoulad plánovaných a skutečně dosažených hodnot u vybraných indikátorů.** U několika indikátorů došlo ke změnám v souvislosti se zrušením některých fichí nebo zavedením nové fiche 7, což je třeba pečlivě zohlednit při příštím nastavování strategie.
- **Nízká míra dopadu na participaci obyvatel.** Z odpovědí na otázku C.8.1 vyplývá, že zapojení obyvatel do místních akcí a jejich přímý prospěch z nich zůstal spíše na stejné úrovni jako dříve. MAS má v tomto směru jen omezené možnosti a zapojení veřejnosti bude třeba více podporovat přes komunitní projekty nebo větší propagaci.
- **Administrativní zátěž a zpoždění v části projektů PRV.** Především kvůli zdlouhavým procesům na úrovni SZIF docházelo v některých případech ke zpoždění podpisu dohod, což komplikovalo žadatelům plánování a realizaci.

Shrnutí hlavních poznatků a doporučení pro další programová období

Ex-post evaluace SCLLD MAS Bohdanečsko 2014–2020 potvrdila, že strategie byla v území implementována stabilně, systematicky a s důrazem na efektivní čerpání finančních prostředků. MAS během celého období vykazovala vysokou míru profesionality v řízení strategie, zajišťovala konzistentní administraci výzev, kvalitní podporu žadatelům i flexibilní reakce na potřeby území. Přes omezené lidské a finanční kapacity se podařilo dosáhnout (či překročit) většinu plánovaných indikátorových cílů a aktivovat řadu procesů, které by bez metody LEADER/CLLD nebyly v území vůbec iniciovány.

Z provedeného hodnocení však zároveň vyplývá několik důležitých doporučení a návrhů pro další programové období, která mohou přispět k ještě efektivnějšímu využití potenciálu MAS:

1. Dále posilovat přidanou hodnotu MAS v území – zejména směrem k malým obcím a žadatelům

Strategie ukázala, že nejvýraznější přidanou hodnotou MAS je **osobní, individuální a dlouhodobá podpora** malých žadatelů, zejména obcí do 500 obyvatel. Administrace článku 20 PRV byla zářným příkladem dobré praxe. Pro další období doporučujeme tuto roli dále systematizovat a prezentovat jako jasnou doménu MAS – tedy jako **zprostředkovatele smysluplných a administrativně zvládnutelných projektů v malých obcích**, které by jinak o dotace neusilovaly.

2. Vyvažovat efektivitu a participaci – aktivizace místních aktérů zůstává výzvou

Zatímco výzvy a realizace projektů probíhaly velmi efektivně, participace veřejnosti a komunitní zapojení v území zůstaly spíše na úrovni status quo. Doporučujeme **posílit komunitní dimenzi MAS**, ať už formou menších grantových výzev pro spolky a neformální skupiny, nebo systematickým zázemím pro vznik partnerství a místních iniciativ. Inspirací může být např. participativní rozpočet či otevřené výzvy na drobné komunitní akce.

3. Nastavit realističtější indikátorové plány, lépe propojené s možnostmi MAS

Cílové hodnoty indikátorů byly často dosaženy nebo překročeny, v některých případech však bylo třeba je upravovat (např. po zrušení fichí). Doporučujeme **detailněji zvažovat realistickou nastavitelnost indikátorů již při tvorbě strategie**, s ohledem na typické žadatele, kapacitu MAS i očekávanou alokaci. Cíle by měly být ambiciózní, ale dosažitelné.

4. Udržet kontinuitu realizačního týmu a zajistit podporu jeho další profesionalizace

Hladký průběh realizace SCLLD byl umožněn především díky zkušenému a stabilnímu týmu MAS. Doporučujeme **aktivně pečovat o personální kontinuitu, sdílení know-how a vzdělávání týmu**, aby MAS mohla nadále plnit roli kvalifikovaného a důvěryhodného partnera v území.

5. Sledovat a proaktivně ovlivňovat podobu pravidel ze strany ŘO a SZIF

Zkušenosti s administrací (zejména v PRV) ukázaly, že MAS má jen omezenou možnost ovlivnit systémové problémy (např. zpožděné vydávání dohod, nadměrná byrokracie). MAS by měla **vstupovat do diskusí s řídicími orgány a hájit roli CLLD jako nástroje pro specifické potřeby venkova**, včetně apelů na zjednodušení administrace nebo transparentnější hodnocení projektů.

Závěrem

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Bohdanečsko pro období 2014–2020 (realizovaná až do roku 2024) naplnila svůj hlavní cíl: **podpořit udržitelný a vyvážený rozvoj území skrze podporu konkrétních projektů i prostřednictvím aktivizace místních aktérů**. Vedle hmatatelných investic do infrastruktury a veřejného prostoru přinesla i méně měřitelné, avšak zásadní efekty – jako je **posílení kompetencí místních žadatelů, zvýšení schopnosti obcí připravovat projekty nebo kultivace spolupráce v území**.

Vstup do nového programového období je pro MAS příležitostí navázat na funkční model realizace, ale zároveň otevřít nové možnosti pro **zapojení obyvatel, aktivní komunitní život a inovativní formy spolupráce**. Evaluace ukazuje, že MAS má důvěru v území i kompetence k tomu, aby tyto nové výzvy zvládla.

Odpovědnost za ex-post evaluaci

Odpovědnost za ex-post evaluaci SCLLD, respektive za schválení **Závěrečné evaluační zprávy** je v souladu se Stanovami MAS Bohdanečsko, z. s. svěřena kontrolnímu orgánu MAS, tj. Kontrolní komisi.

3.1 Evaluační postup

MAS zpracovala Závěrečnou evaluační zprávu na základě Zadání a s využitím Šablony pro zpracování Závěrečné evaluační zprávy.

Evaluační postup, tj. způsob zodpovídání jednotlivých evaluačních otázek a jejich podotázek je vždy uveden u příslušné evaluační otázky, respektive podotázky.

3.2 Harmonogram zpracování ex-post evaluace

MAS Bohdanečsko realizovala příslušné činnosti ex-post evaluace dle harmonogramu uvedeného v následující tabulce.

Tabulka 14 – Skutečný harmonogram klíčových činností ex-post evaluace SCLLD MAS Bohdanečsko

Aktivita	Datum zahájení činnosti (od)	Datum ukončení činnosti (do)	Datum
Zpracování ex-post evaluace	14. 1. 2025	31. 8. 2025	
Seznámení se Zadáním, šablonou Závěrečné evaluační zprávy	14. 1. 2025	20. 2. 2025	
Vyhodnocení opatření/doporučení v Oblasti A	25. 4. 2025	9. 5. 2025	
Sebeevaluace procesů v Oblasti A	25. 4. 2025	9. 5. 2025	
Evaluace v Oblasti B	25. 4. 2025	27. 5. 2025	
Příprava podkladů na jednání Focus Group	25. 4. 2025	18. 5. 2025	
Jednání Focus Group			19. 5. 2025
Vyhodnocení opatření/doporučení mid-term evaluace a zodpovězení relevantních Evaluačních otázek a podotázek v Oblasti B	20.5.2025	27.5.2025	
Evaluace v Oblasti C	5. 5 2025	29. 8. 2025	
Příprava podkladů pro zpracování polostrukturovaných rozhovorů s příjemci	5.5.2025	12. 5. 2025	
Realizace polostrukturovaných rozhovorů s příjemci	13. 5. 2025	28. 5. 2025	
Zpracování případových studií k projektům v realizaci (ukončeným projektům)	13. 5. 2028	28. 5. 2028	
Jednání Focus Group			19. 5. 2025
Vyhodnocení opatření/doporučení mid-term evaluace a zodpovězení Evaluačních otázek a podotázek v Oblasti C	21. 8. 2025	29. 8. 2025	
Projednání a schválení Závěrečné evaluační zprávy odpovědným orgánem MAS			5.-10. 9. 2025
Předložení Závěrečné evaluační zprávy MMR-ORP skrze ISKP14+			do 15.9.2025

Aktivita	Datum zahájení činnosti (od)	Datum ukončení činnosti (do)	Datum
Datum zpracování 1. úpravy dle požadavků MMR-ORP			
Datum zpracování 2. Úpravy dle požadavků MMR-ORP			

